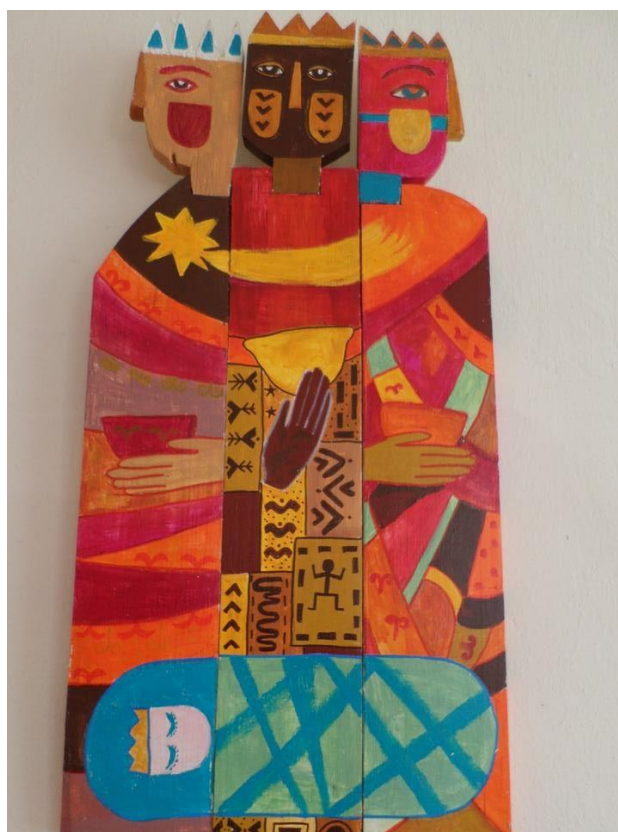

*MESEPEDAGÓGIAI TEMATIKA
ÉS SZAKANYAGGYŰJTEMÉNY*

1. kötet

2020.

Akadémiai Óvoda és Bölcsőde

TARTALOMJEGYZÉK

1. SZÜRET	
Kiscsoport – Mesepedagógiai ötlettár terv	4.
Kiscsoport – meseajánló	6.
Középső csoport - Mesepedagógiai ötlettár terv	7.
Középső csoport – meseajánló	9.
Nagy csoport - Mesepedagógiai ötlettár terv	10.
Nagy csoport – meseajánló	12.
2. TERÉZ NAPI VÁSÁR	
Kiscsoport – Mesepedagógiai ötlettár terv	13.
Kiscsoport – meseajánló	15.
Középső csoport - Mesepedagógiai ötlettár terv	17.
Középső csoport – meseajánló	19.
Nagy csoport - Mesepedagógiai ötlettár terv	20.
Nagy csoport – meseajánló	23.
3. TÖK ÜNNEP	
Kiscsoport – Mesepedagógiai ötlettár terv	24.
Kiscsoport – meseajánló	26.
Középső csoport - Mesepedagógiai ötlettár terv	27.
Középső csoport – meseajánló	29.
Nagy csoport - Mesepedagógiai ötlettár terv	30.
Nagy csoport – meseajánló	33.
4. MÁRTON NAP	
Kiscsoport – Mesepedagógiai ötlettár terv	34.
Kiscsoport – meseajánló	36.
Középső csoport - Mesepedagógiai ötlettár terv	37.
Középső csoport – meseajánló	39.
Nagy csoport - Mesepedagógiai ötlettár terv	40.
Nagy csoport – meseajánló	42.
5. ANDRÁS NAP	
Kiscsoport – Mesepedagógiai ötlettár terv	44.
Kiscsoport – meseajánló	46.
Középső csoport - Mesepedagógiai ötlettár terv	47.
Középső csoport – meseajánló	49.
Nagy csoport - Mesepedagógiai ötlettár terv	51.
Nagy csoport – meseajánló	54.
6. ADVENT - MIKULÁS	
Kiscsoport – Mesepedagógiai ötlettár terv	55.
Kiscsoport – meseajánló	57.
Középső csoport - Mesepedagógiai ötlettár terv	58.
Középső csoport – meseajánló	60.
Nagy csoport - Mesepedagógiai ötlettár terv	61.
Nagy csoport – meseajánló	63.

7. ADVENT- KARÁCSONY

Kiscsoport – Mesepedagógiai ötlettár terv	65.
Kiscsoport – meseajánló	67.
Középső csoport - Mesepedagógiai ötlettár terv	68.
Középső csoport – meseajánló	70.
Nagycsoport - Mesepedagógiai ötlettár terv	72.
Nagycsoport – meseajánló	74.

8. FARSANG, KISZE

Kiscsoport – Mesepedagógiai ötlettár terv	76.
Kiscsoport – meseajánló	78.
Középső csoport - Mesepedagógiai ötlettár terv	80.
Középső csoport – meseajánló	82.
Nagycsoport - Mesepedagógiai ötlettár terv	84.
Nagycsoport – meseajánló	86.

Szüreti vásár - Korcsoport: Kiscsoport

Mese: **A Szél és a Nap**

(Projekt időtartama: kb. 2-3 hét)

Mesei eszközhasználat	<ul style="list-style-type: none">- Mesélés (élszóval)- Énekhang- Ritmushangszer- IKT eszközhasználat- Kellékek, jelmezek- Puzzle- Meseképek, kártyák
Ráhangoló rituálék, ötletek	<ul style="list-style-type: none">- Mese közös köszöntése (körben állva kézfogással, halktól hangosig)- Ráhangoló mondóka (mutogatással)- Mesetarisznya- Mesepárnák- Mesezsák (üres lepedő kihajtogatása)- Mesebőrönd- Furulyaszó (hangszerek hangjának megszólaltatása)- Állandó báb- Gyertyagyújtás
Motivációk	<ul style="list-style-type: none">- Otthonról hozott nyári élményképek nézegetése- Zenehallgatás IKT eszközökkel (hallgassuk meg a szél hangjait-lágytól az orkánig, próbáljuk meg utánozni a hallottakat különböző hangerővel)- Nap sablon kiszínezése- Szélforgó készítése
Előadási módszerek	<ul style="list-style-type: none">- Élszó- Hangszerkíséret- Énekhang kíséret- IKT eszközhasználat- Bemutató, szemléltetés, cselekvés és gyakoroltatás

Mesefeldolgozási lehetőségek	<ul style="list-style-type: none"> - „Szél és a Nap” játék (együtműködést segítő játék) (a gyerekek a szőnyegen fekszenek, a „szél” vezényszóra összekuporodnak, a „nap” vezényszóra hanyatt fekszenek, a „felhő” kifejezésre egy kupacba kell tömörülniük.) - „Kötélhúzás” (két csoport-„szél” és a „nap”) - „Puzzle” (megmutatjuk a mese képét, megbeszéljük mi hol van rajta, majd a darabokra vágott képet össze kell rakniuk.)
Levezető rituálék	<ul style="list-style-type: none"> - Mesétől való közös elköszönés (körben állva kézfogással, hangostól a halkig) - Furulyaszó - Gyertya elfújása - Mesepárnák összeszedése - Mesezsák (üres lepedő összehajtogatása)
Játékba átvezetési lehetőségek	<ul style="list-style-type: none"> - Beöltözés (kalapok, mellény, köpeny) - Színezés - Szélforgók befejezése
Munkaformák	<ul style="list-style-type: none"> - Csoportos, - Mikro- csoportos, - Egyéni
Szervezeti forma	<ul style="list-style-type: none"> - Kötetlen
Komplexitás egyéb tevékenységi területekkel	<ul style="list-style-type: none"> - Ének, zene, énekes játék, gyermektánc - Mozgás - Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Cél- és feladatrendszer:

- Értsék meg és kövessék az óvodapedagógus utasításait
- Könnyebb kérdésekkel a gyengébb beszédképességű gyermekek jobb kifejezőképességre, nehezebb kérdésekkel a fejlettebb értelmű gyermekek fokozottabb szellemi tevékenységre serkentése
- egyéni fejlettségük fokán szívesen beszéljenek
- gyermekek érdeklődésének felkeltése és figyelmük fenntartása

Kiemelt fejlesztési terület:

- Együttműködési képesség fejlesztése
- Megfigyelőképesség, mozgásképeségek fejlesztése
- Beszédkészség fejlesztése
- Hallás fejlesztése: halkabb-hangosabb gyakorlása

Módszerek, eszközök:

- Bemutatás, játékos cselekedtetés, szemléltetés, gyakorlás

Megjegyzés, egyéb tevékenységek: A mese ismétlése más formában, más komplex tevékenységekkel egy-két héten át délelőtt.

Meseajánló irodalmi gyűjtés - Kiscsoport:

A Szél és a Nap (<https://egyszervolt.hu/estimese/a-szel-es-a-nap-nepmese-20200303.html>);

A róka meg a farkas a lakodalomban (<https://egyszervolt.hu/estimese/a-roka-meg-a-farkas-a-lakodalomban-nepmese-20110531.html>);

A tücsök hegedűje (<http://www.kiskakasmesek.hu/a-tucsok-hegeduje>);

[Szutyeyev: A gomba alatt;](#)

Anne Geelhaar: A szüret (<http://webovoda.blogspot.com/2015/10/a-szuret-filcmese.html>);

Őszi mese (<https://damk.hu/wp-content/uploads/2015/02/%c5%90szi-mese.pdf>);

A kis falevél (<https://femarthylivejournal.com/114082.html>);

Zelk Zoltán: Őszi mese (<http://tanitoikincseim.lapunk.hu/?modul=oldal&tartalom=1221897>);

Zelk Zoltán: A négy vándor

(http://mesemorzsa.blogspot.com/2008_09_19_archive.html#8624395316546377675);

Zelk Zoltán: Erdei mulatság

(http://mesemorzsa.blogspot.com/2012_10_23_archive.html#3741370980886529396);

A róka és a farkas a lakodalomban (<https://egyszervolt.hu/estimese/a-roka-meg-a-farkas-a-lakodalomban-nepmese-20110531.html>);

Csukás István: Sün Balázs (Gyermekirodalmi Szöveggyűjtemény);

Zelk Zoltán: Négy vándor és más mesék (Unikornis Kiadó, 2004);

Bálint Ágnes: Kukori és Kotkoda (Móra Könyvkiadó, 2010);

Ctvrtek-Smetana: Moha és Páfrány (Móra, 2008);

Kormos István: Mese Vackorról, egy pisze kölyökmackóról (Móra Könyvkiadó, 2019);

Berg Judit: Hisztimesék (Ecovit Kiadó Kft, 2013);

Berg Judit: Maszat alszik (Pagony, Budapest 2017);

Szüreti vásár - Korcsoport: Középső csoport

Mese: Szőlő szőlő, mosolygó alma, csengő barack

Mesei eszközhasználat	<ul style="list-style-type: none">- Mesélés (élőszóval)- Énekhang kísérettel- Csengővel, hangszerekkel- IKT eszközhasználat- Kellékek, jelmezek- Különféle bábok- Puzzle- Meseképek, kártyák
Ráhangoló rituálék, ötletek	<ul style="list-style-type: none">- Mese közös köszöntése (körben állva kézfogással, halktól hangosig)- Ráhangoló mondóka (mutogatással)- Mesetarisznya- Mesepárnák- Mesezsák (üres lepedő kihajtogatása)- Mesebőrönd- Furulyaszó (hangszerek hangjának megszólaltatása)- Állandó báb- Gyertyagyújtás
Motivációk	<ul style="list-style-type: none">- Énekszó- Zenehallgatás IKT eszközökkel- Gyümölcsök mosása (szőlő, alma, barack)- Szőlő, alma, barack sablon festése- Vizuális tevékenységből indítva a rituálékon át: Nyomda - termésekkel
Előadási módszerek	<ul style="list-style-type: none">- Élőszó- Hangszer kísérettel- Bemutató, szemléltetés, cselekvés és gyakoroltatás- Bábozás- Papírszínház- Pantomim- Mesében lévő párbeszédet gyerekekkel történő felelevenítése- Dramatizálás
	<ul style="list-style-type: none">- „Te melyik szereplő szeretnél lenni?” (a gyerekek csukott szemmel ülnek a szőnyegen, az óvodapedagógus, akinek megérinti a vállát, annak meg

<p>Mesefeldolgozási lehetőségek</p>	<p>kell mondania melyik szereplő szeretne lenni, aki nem szeretne mondani, annak azt kell mondani „disznó”)</p> <ul style="list-style-type: none"> - „A királyfi három próbája” (együttműködést segítő játék) (a gyerek fején kis papírkorona, egy dobozban három gyümölcs-szőlő, alma, barack-, a kiválasztott királyfi teljesítse három kívánságunkat –pl. vegye el szőlőt és tegye az asztal alá, ha ezt megtette, akkor az almát tegye az ablakpárkányba, a barackot pedig rejtse az ajtó mögé.) - „Három kívánság” (önismereti játék) (megkérdezzük a gyerekeket, hogy ha egy mesebeli jó disznó teljesítené három kívánságukat, vajon mit kérnének tőle.) (próbáljuk rávezetni a gyerekeket, hogy ne csak tárgyi dolgot kérjenek!) A kívánság szólhat önmagunkról és másokról is. - „Ez is ugyanolyan!” (taktilis észlelés fejlesztése) (gyurmából készítsünk formákat-szőlő, alma, barack. A gyerekek szemét kössük be és a kezükbe adott formát kell elkészíteniük.) A forma és a méret is fontos!
<p>Levezető rituálék</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mesétől való közös elköszönés (körben állva kézfogással, hangostól a halkig); - Furulyaszó - Gyertya elfújása - Mesepárnák összeszedése - Mesezsák (üres lepedő összehajtogatása)
<p>Játékba átvezetési lehetőségek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fejen egyensúlyozás az almával (egy üveg alma...) - Gyümölcssaláta készítés - Gyurmázás (gyümölcsök)
<p>Munkaformák</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Csoportos - Mikro- csoportos - Egyéni
<p>Szervezeti forma</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kötetlen
<p>Komplexitás egyéb tevékenységi területekkel</p>	<ul style="list-style-type: none"> - KVTM-környezet - KVTM-matematika - Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka - Mozgás

Cél- és feladatrendszer:

- A magyar népmesekincs átadása, irodalmi élményűjtás
- A mesefordulatok követése, élmény nyújtása, beleélés fejlesztése
- Szövegértés fejlesztése, adekvát reakciók kiváltása, érdeklődés felkeltése és fenntartása
- Mesehallgatás szokásainak alakítása

Kiemelt fejlesztési terület:

- Gyermekek érzelmeit gazdagító irodalmi élmény nyújtása
- Irodalom megszerettetése
- Együttműködő képesség fejlesztése
- Nagymozgások fejlesztése
- Megfigyelőképesség, értelmi képességek fejlesztése
- Ok-okozati összefüggések feltárása

Módszerek, eszközök:

- Ismeretnyújtás, bemutatás, beszélgetés, szemléltetés, játékos cselekedtetés, gyakorlás, értékelés, dicséret (komplex alkalmazások a tevékenységek során)

Megjegyzés, egyéb tevékenységek: A mese ismétlése más formában, más komplex tevékenységekkel egy-két héten át délelőtt, majd később időnként visszatérően a pihenőidőben, vagy egyéb szituációs helyzetben.

Meseajánló irodalmi gyűjtés – Középső csoport:

Őszi mese (<https://damk.hu/wp-content/uploads/2015/02/%c5%90szi-mese.pdf>);

A szorgalmas és a rest lány (népmese) (100 magyar népmese 38. old.);

A szegény ember szőlője (népmese) (100 magyar népmese 23. old.);

A medve, a róka meg a bődön vaj (norvég népmese);

Üssed, üssed botocskám (Benedek Elek);

[A farkastanya](#)

Móricz Zsigmond: Állatmesék (Móra, 2015);

Ctvrtek-Smetana: Moha és Páfrány (Móra, 2008);

Ctvrtek-Pilar: Rumcájsz (Móra, 2008);

Bálint Ágnes: Kukori és Kotkoda (Móra Könyvkiadó, 2010);

Fésüs Éva: Minibocs (Kairosz Könyvkiadó Kft, 2019);

Csukás István: Pom-Pom meséi (Könyvmolyképző Kiadó, 2018);

Janikovszky Éva (2020): Már óvodás vagyok, (Móra Ferenc ifjúsági könyvkiadó zrt.);

Szüreti vásár - Korcsoport: Nagycsoport

Mese: Dióbél királyfi

Mesei eszközhasználat	<ul style="list-style-type: none">- Mesélés (élőszóval)- Kellékek, jelmezek- Különféle bábok- Puzzle- Meseképek, kártyák
Ráhangelő rituálék, ötletek	<ul style="list-style-type: none">- Mese közös köszöntése (körben állva kézfogással, halktól hangosig)- Ráhangelő mondóka (mutogatással)- Mesetarisznya- Mesepárnák- Mesezsák (üres lepedő kihajtogatása)- Mesebőrönd- Furulyaszó (hangszerek hangjának megszólaltatása)- Állandó báb- Gyertyagyújtás
Motivációk	<ul style="list-style-type: none">- Énekszó- Zenehallgatás IKT eszközökkel- Krajcár készítés- Lángos tészta begyúrás- Diótörés
Előadási módszerek	<ul style="list-style-type: none">- Bemutatás, szemléltetés, cselekvés és gyakoroltatás- Élőszó- Bábozás- Papírszínház- Pantomim- Mesében lévő párbeszédek gyerekekkel történő felelevenítése- Dramatizálás
Mesefeldolgozási lehetőségek	<ul style="list-style-type: none">- „Dióelkapó játék”: két gyerek egymásnak dobja a diót- Találós kérdések- „Kire gondoltam” (egymás alapos megfigyelése után a külső jegyek leírásából kitalálni kiről van szó)- „Mesél a gyerek” (együttműködést segítő játék) (párokat alkotva, egymás kölcsönös kikérdezése után a másik bemutatása- jó, ha sok báb van kéznél)- Dramatizálás kellékekkel

	<ul style="list-style-type: none"> - „Ne keresd országot” (együttműködést segítő játék) (a gyerekek körben ülnek, három tárgyat mondoklángos/nyíl/krajcár-, megérintem a gyerekek vállát és a leírt sorrendben megnevezem őket. A játékvezető középre áll, ha azt a szót hallják, hogy „lángos”, akik ezt a „nevet” kapták, azok a gyerekek cserélnek helyet. A kör közepén álló gyerek iparkodik helyet találni magának. „Ne keresd országot” felkiáltásra mindenki helyet cserél, nem maradhat senki a szomszédja mellett.) - „Meseelőadás” (együttműködést segítő játék) (a sokszor hallott mese gyermekek általi elmesélése) - „Szembe kötős” (taktilis észlelést segítő játék) (bekötött szemmel, tapintás útján kiválogatni a mese kellékeit) - „Mi változott?” (a gyerekek a mese kellékeiből választanak, egy kimegy közülük, ezt követően három változtatást kell megtalálnia)
Levezető rituálék	<ul style="list-style-type: none"> - Mesétől való közös elköszönés (körben állva kézfogással, hangostól a halkig) - Furulyaszó - Gyertya elfújása - Mese párnák összeszedése - Mesezsák (üres lepedő összehajtogatása)
Játékba átvezetési lehetőségek	<ul style="list-style-type: none"> - Diótörés, pucolás, befalás - Lángos sütés, kóstolás - Báb, nyíl, krajcár készítés - Korona tervezés, kivitelezés - Várapítás (különböző méretű kockákból)
Munkaformák	<ul style="list-style-type: none"> - Csoportos, mikro- csoportos, egyéni;
Szervezeti forma	<ul style="list-style-type: none"> - Kötetlen;
Komplexitás egyéb tevékenységi területekkel	<ul style="list-style-type: none"> - KVTM-környezet - KVTM-matematika - Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka - Mozgás

Cél- és feladatrendszer:

- Tudjanak egymásra figyelni, egymást végighallgatni, legyen számukra örömforrás a mesehallgatás.
- Valósuljon meg az esztétikai érzelmek átélése, az erkölcsi érzék fejlesztése a művészi tevékenységek által.

- Gazdagodjon verbális kifejezőképességük, belső képi világuk, fantáziájuk az irodalmi élmények által.

Kiemelt fejlesztési terület:

- Megfigyelőképesség, együttműködő-képesség, gondolkodás, figyelem, memória fejlesztése, hallás utáni szövegértés, beszédképesség fejlesztése, szókincs bővítése, metakommunikációs jelzések azonosítása.

Módszerek, eszközök:

- Bemutatás, beszélgetés, szemléltetés, gyakorlás, megfigyelés, cselekedtetés. (dicséret)

Megjegyzés, egyéb tevékenységek: A mese ismétlése más formában, más komplex tevékenységekkel egy-két héten át délelőtt, majd később időnként visszatérően a pihenőidőben, vagy egyéb szituációs helyzetben.

Meseajánló irodalmi gyűjtés – Nagycsoport:

Szegény ember szőlője (magyar népmese) - Icinke-picinke;

Fésüs Éva: A hencidai aranyalma

(<https://drive.google.com/file/d/0Bwp61GKt0r62NldKNG5JVXY0ekk/view>);

A fiú meg az ész (<https://www.3szek.ro/load/cikk/125048/a-fiu-meg-az-eszaki-szelvesz-kiscimboraaki-szel>); (norvég mese);

Az aranyszőrű bárány (<https://www.nepmese.hu/index.php/mesetar/mesek/varazs-mesek/az-aranyszoru-baranyarany>); (magyar népmese);

A csillagszemű juhász (<https://www.nepmese.hu/mesetar/mesek/a-csillagszemu-juhasz>);

Benedek Elek: Szóló szőlő (<https://www.youtube.com/watch?v=DZUkq6GtLBM&vl=hu>);

Gergő juhász kanala (népmese) (<https://www.nepmese.hu/mesetar/mesek/matyas-kiraly-mesek/gergo-juhasz-kanala>);

Móra Ferenc: Dióbél királyfi (<https://mek.oszk.hu/00900/00964/00964.htm>);

Az ördög meg a kanász (<https://nepmese.hu/component/mtree/mesek/az-oerdoeg-meg-a-kanasz?Itemid=91>);

Berg Judit: Meseleves (Ecovit Kiadó kft., 2019.);

Berg Judit: Lengemesék számokban (Teknős könyvek, 2019.);

Berg Judit: Lengemesék színekben (Teknős könyvek, 2019.);

Sven Nordqvist: Csetepaté a kiskertben (General Press Kiadó, 2019.);

Csukás István: Pom-Pom meséi (Könyvmolyképző Kiadó, 2018);

Fésüs Éva: Miniboc (Kairosz Könyvkiadó Kft, 2019);

Teréz napi vásár - Korcsoport: Kiscsoport

(választási lehetőségek) - Terv időtartama: kb. 2 hét

Mese: **A kecskegidák (Arany László)**

Mesei eszközhasználat	<ul style="list-style-type: none">- Élőszó- Furulyaszó- Mesetarisznya, „varázscsengő”, meseterítő- Báb a főszereplőről, vagy két főhősről- Só-liszt gyurma- Énekhang,- IKT eszközhasználat,- Leporelló- Vizuális ötletek
Ráhangelő rituálék, ötletek	<ul style="list-style-type: none">- Furulyaszó- Ének (meséhez illő választás)- Zenei anyagválasztás – IKT segítségével- Megterítés meseterítővel, kosár fűvel, varázscsengővel;- Varázscsengő körbeadása hang nélkül (Montessori: Csendgyakorlatok)- Mesetarisznya elővétele;- Mese köszöntése többször: „Szervusz mese!” (halktól hangosig, körben ülve kéztartás a földről folyamatosan felemelve magastartásig)- Elhelyezkedés kényelmesen a szőnyegen;- Varázscsengő megszólaltatása;
Motivációk	<ul style="list-style-type: none">- Báb előhúzása a mesetarisznyából;- „Kecske ment a kiskertbe...” c. dal, vagy a „Volt nekem egy kecském...” c. dal közös játékából indítás a rituálékhoz és a meséhez;- Mozgásos játékból indítás a rituálékon át a meséig: futás zenére, a zene időnkénti megállítása alatt elbújás a csoportszobában valami alá.- Lemosható filctollal rajzolás az ujjacskákra – kisgida és farkas maszk rajza, majd csoportos játékba hívás a rituálékon át a meséhez;- Mese felismerés a szereplő állatok hangjairól;
Előadási módszerek	<ul style="list-style-type: none">- Élőszó- Hangszerkíséret (furulya)- Énekhang kíséret

	<ul style="list-style-type: none"> - Gyerekek interaktív bevonása (érintéssel, hangutánzás kérésével) - Bábok használata - IKT eszközhasználat - Leporelló használata - Dramatikus elemek bevonása <p>Befejezés: „-Így volt, vége volt, minden szava igaz volt.”</p>
Mesefeldolgozási lehetőségek	<ul style="list-style-type: none"> - Érzékszervfejlesztés: a fű és a só-liszt gyurma (tészta) megszimatozása; - Járás körben feladattal:” -A füves meseréten járunk, amikor tapsolok, mindenki úgy ugrándozik, mint egy kiskecske.” (Egyéb lehetőségek: farkasként oszon, elbújik a csoportban a farkas elől, megijed a farkastól, örül a kecskemamának...). - Közös „kecskekarám” építéssel egybefűzött dramatikus játék (gyerekek a kecskegidák); - Közös festés csomagolópapírra: pl.: „A meserét”; - „Elbújás” játék: betakarjuk a kezünkkel az arcunkat és amikor kikukucskálunk, valamelyik meseszereplő arckifejezését próbáljuk megmutatni egy-egy meseszituáció felidézésével. - „Állatfelismerő” mozgásos játék az ujjakra rajzolt maszkok alapján: séta a meseréten, amelyik meseszereplő állat tulajdonságait kezdem sorolni közben, azok, akiknek az az állat található az ujján, leguggolnak.
Levezető rituálék	<ul style="list-style-type: none"> - Meseterítő, varázscsengő, meseeszközök, mesetarisznya összeszedése; - Elköszönés a mesétől többször:”-Viszlát mese!” (hangostól halkig, körben állva, magas kartartásból, leguggolva, a földet megérintve).
Játékba átvezetési lehetőségek	<ul style="list-style-type: none"> - Bábozási lehetőség felkínálása paravánnal, a mesében szereplő bábokkal; - Só-liszt gyurmával formázás lehetősége (péksütemények, szabadformák készítése pl.); - Asztalnál szabadjáték lehetőség: papírdobozból karám, benne fű, összegyűjtött játékkecskék, farkas és házkörüli állatok.

	<ul style="list-style-type: none"> - Különböző vizuális technikákkal síkbábok, ujjbábok, állatmaszkok készítése; - A mese helyszínének megépítése textilanyagok, fakockák segítségével; - Salátakészítés közösen – „Kecske csemege”;
Munkaformák	- Csoportos, mikro- csoportos, egyéni;
Szervezeti forma	- Kötetlen;
Komplexitás egyéb tevékenységi területekkel	<ul style="list-style-type: none"> - Ének-zenei neveléssel; - Vizuális, kézműves fejlesztéssel; - Mozgásfejlesztéssel; - Külső világ tevékeny megismerésével;

Cél- és feladatrendszer:

Az őszi, vásáros időszakra hangolás, játékos, élményszerű, örömteli, zenei, dramatikus, mozgásos, vizuális elemekkel kísért mesepedagógiai komplex fejlesztő tevékenység nyújtása, melyben szerepet kap a mesélés szokásrendszerének kialakítása is.

- Meseszeretet, másokhoz és a meséhez kapcsolódás öröme, felszabadultság, biztonságérzet fejlesztése, félelemoldás, agressziókezelés, elaborációs hatás fejlesztése, projekció a mozgásban;
- Beszédhanghallás, beszédkedv fejlesztése, szókincsbővítés, metanyelvi kommunikáció megéreztetése;
- Fantázia, képzelet, belső képek, memória, figyelem fejlesztése;
- Auditív-, vizuális-, taktilis percepció, szaglási érzék fejlesztése;
- Téri orientáció, nagymozgások, reflexek, gyorsaság fejlesztése;
- Dramatikus, vizuális önkifejezési lehetőségek megéreztetése;

Kiemelt fejlesztési terület: Anyanyelvi, verbális, irodalmi fejlesztés, élettani, szociális, interperszonális és pszichés személyiségfejlesztés.

Módszerek, eszközök: Szemléltetés, bemutatás, megfigyelés, magyarázat, beszélgetés, közös játéktevékenység, értékelés sok dicsérettel.

Megjegyzés, egyéb tevékenységek: A mese ismétlése más formában, más komplex tevékenységekkel egy-két héten át délelőtt, majd később időnként visszatérően a pihenőidőben, vagy egyéb szituációs helyzetben.

Meseajánló irodalmi gyűjtés - Kiscsoport:

A szomorú királykisasszony (Arany László: Magyar Népmesék)
A kiskakas gyémántfélkrajcárja (Arany László: Icinke-Picinke)

Mese a falánk tyúkocskáról (burmai népmese)
A kecskegidák (Arany László: Icinke-Picinke)
A kakaska és a jércike (Arany László: Icinke-Picinke)
A bujdosó macska (<https://www.nepmese.hu/index.php/mesetar/mesek/trefas-mesek/a-bujdosomacska>);

A szállást kérő róka (Arany László: Icinke-Picinke)
Zelk Zoltán: Négy vándor (https://reader.dia.hu/document/Zelk_Zoltan-Alszik_a_szel-10489)
Bálint Ágnes: Kukori és Kotkoda (Móra Könyvkiadó, 2010);
Móra Ferenc: Dióbél királykisasszony
(http://mesemorzsa.blogspot.com/2012_10_13_archive.html#7350000924439165704);
Grimm: Pirosbúbocska (https://www.grimmstories.com/hu/grimm_mesek/pirosbubocska)
Kormos István: Mese Vackorról, egy pisze kölyökmackóról (Móra Könyvkiadó, 2019);

Teréz napi vásár - Korcsoport: Középső csoport

Mese: **Az aranyszőrű bárány**

Mesei eszközhasználat	<ul style="list-style-type: none"> - Élőszó - Énekhang - Furulya - Zenei anyag (IKT) - Bábok - Bárány figura - Mesejelmezek (1-1 jellemző db) - Szereplők eszközei (pálca, sütőlapát...stb.) - Szimbolikus, egyszerű megjelenítése a szereplőknek - Vizuális eszközök - Meseképek - Meseterítő, varázscsengő, kosár gyapjú
Ráhangelő rituálék, ötletek	<ul style="list-style-type: none"> - Énekhang („Egyszer volt, hol nem volt...”); - Zenei anyagválasztás – IKT segítségével - Megterítés meseterítővel, kosár gyapjúval, furulyával, varázscsengővel; - Montessori: Csendgyakorlatok - Gyapjúgombolyagba rejtett varázscsengő körbeadása hang nélkül; - Mesetarisznya elővétele; - Mese köszöntése többször: „Szervusz mese!” (halktól hangosig, körben ülve kéztartás a földről folyamatosan felemelve magastartásig. - Elhelyezkedés kényelmesen a szőnyegen; - Varázscsengő megszólaltatása; - „Mese, mese mátká...” mondóka;
Motivációk	<ul style="list-style-type: none"> - Bárányra utaló találós kérdés („Csengő cseng a nyakában, Kint legel a határban...” pl.); - Dalosjátékból indítás: „Benn a bárány, kinn a farkas...”, majd a rituálékon át a mese előadása; - „Gondoltam egy állatra” – kitalálós játék; - Furulyaszó; - Ének („Bidres, bodros bárány...”); - Vers, vagy mondóka a bárányról - Báb; - Vizuális eszközök, meseképek; - Vizuális alkotásból indítás (bárány), az elkészült bárányokat a mesehelyszínre visszük, akár a meseterítőre, onnan indul a rituálé, majd a mese.
Előadási módszerek	<ul style="list-style-type: none"> - Élőszó, élénk metanyelvi kommunikációval - Énekhang kíséret

	<ul style="list-style-type: none"> - Hangszerkíséret (furulya) - Gyerekek interaktív bevonása (érintéssel) <p>Befejezés: „-Itt a vége, fuss el véle, kunkorodj le melléje!”</p>
Mesefeldolgozási lehetőségek	<ul style="list-style-type: none"> - Érzékszervfejlesztés – mesébe lépéssel, belső képekre, fantáziára hagyatkozással (meseillat, szín, íz, hang); - Szereplők köszöntése mozdulattal; - Szereplők mozgásának utánzása; - „Igaz-hamis” mesei állításokra mozgásforma (guggolás-felállás pl.); - Asszociációs játék: „Ez a gyapjú, nem gyapjú, hanem...” –játék indítása egy marék gyapjúval; - Mese dramatizálása mozgással, vonulással – óvodapedagógus mesél; - Mese dramatizálása jelmezekkel, szövegek együtt mondásával, mozgással, vonulással.
Levezető rituálék	<ul style="list-style-type: none"> - Meseterítő, varázscsengő, meseeszközök, mesetarisznya összeszedése; - Elköszönés a mesétől többször:”-Viszlát mese!” (hangostól halkig, körben állva, magas kartartásból, leguggolva, a földet megérintve).
Játékba átvezetési lehetőségek	<ul style="list-style-type: none"> -Bárány készítése gyapjúból, ragasztással; -Bárány figurák készítése más vizuális ötletek felhasználásával; -Meseszereplők síkbábja, dugó bábja megalkotása; -Bábozás lehetőségének biztosítása; - Meseszereplők jelmezeinek felkínálása; -Mesei helyszín kialakítása térrendezéssel, textilekkel; -Asztalnál: a mese egy jelenetének PUZZLE kirakója (kapcsolódási lánc sorrendjében); - Hengeres, hosszú papírra – kedvenc mesejelenetek, szereplők rajzolása szabadon, a földön. - Bárányforma linzertészta gyúrása, szaggatása, minta karcolása, majd kisütése;
Munkaformák	-Csoportos, mikro- csoportos, egyéni;
Szervezeti forma	-Kötetlen;
Komplexitás egyéb tevékenységi területekkel	<ul style="list-style-type: none"> - Ének-zenei neveléssel; - Vizuális, kézműves fejlesztéssel; - Mozdulásfejlesztéssel; - Külső világ tevékeny felismerésével;

Cél- és feladatrendszer:

Az őszi, vásáros időszakra hangolás, játékos, élményszerű, örömteli, zenei, dramatikus, mozgásos, vizuális elemekkel kísért mesepedagógiai komplex fejlesztő tevékenység nyújtása.

- Meseszeretet, felszabadultság, biztonságérzet fejlesztése, félelemoldás, elaborációs hatás fejlesztése, projekció a mozgásos önkifejezésben, dramatikus játékokban, vizuális ventilációkban, kooperatív együttműködés fejlesztése;
- Verbalitás, beszédkedv, kommunikáció fejlesztése, szókincsbővítés, metanyelvi kommunikáció, mimika, gesztusok fejlesztése, fogalmazási készség, kontextusos szövegek fejlesztése;
- Fantázia, képzelet, belső látás, analógiás gondolkodás, szövegmemória, figyelemkoncentráció fejlesztése;
- Öt érzékszerv fejlesztése, vizuális-, taktilis percepció, fejlesztése;
- Téri orientáció, nagymozgások, finommotorika, reflexek, gyorsaság fejlesztése;
- Dramatikus, vizuális önkifejezési lehetőségek fejlesztése;
- Értelmi, gondolkodási funkciók fejlesztése;

Kiemelt fejlesztési terület: Anyanyelvi, irodalmi, szociális, interperszonális és pszichés fejlesztés.

Módszerek, eszközök: Szemléltetés, bemutatás, megfigyelés, magyarázat, beszélgetés, közös játéktevékenység, dramatizálás, megfigyelés, értékelés sok dicsérettel.

Megjegyzés, egyéb tevékenységek: A mese ismétlése más formában, más komplex tevékenységekkel egy-két héten át délelőtt, majd később időnként visszatérően a pihenőidőben, vagy egyéb szituációs helyzetben.

Meseajánló irodalmi gyűjtés – Középső csoport:

Kolontos Palkó (Arany László: Icinke-Picinke)

Az állatok nyelvén tudó juhász (Illyés Gyula: Hetvenhét magyar népmese);

Nyakigláb, Csupaháj meg Málészáj (Illyés Gyula: Hetvenhét magyar népmese);

A sündisznó (Benedek Elek);

A só (Benedek Elek);

A csizmadia szerencséje (Benedek Elek);

A három vándorlegény (<http://mesekukac.hu/a-harom-vandorlegeny/>);

Egyszer volt Budán kutyavásár (<https://egyszervolt.hu/estimese/egyszer-volt-budan-kutyavasarnepmese-20191226.html>);

Mi ér a legtöbbet? (Kóka Rozália - <https://mek.oszk.hu/06500/06597/06597.htm#1>);

Az égisz erő paszuly (Arany László: Icinke-Picinke)

A szállást kérő róka (Arany László: Icinke-Picinke)

A szegény ember és a róka (Arany László: Icinke-Picinke)

A bolondos legény (Arany László: Icinke-Picinke)

A tövis disznó (Arany László: Icinke-Picinke)

A szegény ember vására (<https://www.nepmese.hu/mesetar/mesek/trefas-mesek/a-szegeny-ember-vasara>);

Bolond Istók (Benedek Elek);

Mi van a ládikóban? (Benedek Elek);

Az én uram tudja, hogy mit csinál (<https://egyszervolt.hu/estimese/az-en-uram-tudja-hogy-mit-csinal-erdelyi-magyar-nepmese-20110804.html>);

A félkegyelmű (Benedek Elek);

Móra Ferenc: A hatrongyosi kakasok Móra Könyvkiadó, 1975.

Teréz napi vásár - Korcsoport: Nagycsoport

Mese: Az égig érő paszuly (Arany László)

Mesei eszközhasználat	<ul style="list-style-type: none"> - Élőszó - Énekhang - Furulya - Zenei anyag (IKT) - Babszemek, akár palántás is; - Vizuális eszközök, technikák; - Meseképek - Szimbolikus tárgyak - Meseterítő, varázscsengő, zsák bab, hosszú borostyán ág
Ráhangelő rituálék, ötletek	<ul style="list-style-type: none"> - Énekhang - Zenei anyagválasztás – IKT segítségével - Megterítés meseterítővel, zsák babbal, hosszú borostyán ággal, varázscsengővel; - Montessori: Csendgyakorlatok – <ul style="list-style-type: none"> - Két edénykéből, melynél egyik üres, másikban babok vannak, 1 db bab átkanalazása minél kisebb hanggal egyikből a másikba, majd továbbadás minél nagyobb csendben a szomszédnak. - Zsák bab körbeadása halkán. - Mesetarisznya elővétele; - Mese köszöntése többször: „Szervusz mese!” (halktól hangosig, körben ülve kéztartás a földről folyamatosan felemelve magastartásig. - Elhelyezkedés kényelmesen a szőnyegen;
Motivációk	<ul style="list-style-type: none"> - Sárkányra utaló találós kérdés (Bajzáth gyűjtemény); - „Gondoltam egy mesefigurára” – barchoba játék; - Varázscsengő megszólaltatása; - Furulyaszó - Énekhang - „Mese, mese, mátká...” mondóka - Szólások, közmondások megbeszélése a bátorságról: „Mit jelenthet?” - Illatpárna körbeadása – gyógynövény illattal – asszociációs játék: egy meseszereplőhöz (sárkány); - Vizuális eszközök, meseképek - Babsaláta készítésből indítás a rituálékon át a meséhez. - Többféle bab szétválogatásából indítás a rituálékon át a meséhez.
	<ul style="list-style-type: none"> - Élőszó

<p>Előadási módszerek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Énekhang kiegészítéssel - Furulyaszó kiegészítéssel - Meseelőadás pantomim játékkal; - Gyerekek interaktív bevonása (metanyelvi kommunikációval, hasonlatok használatával a gyerekekhez) <p>Befejezés: „-Itt a vége, fuss el véle, kunkorodj le melléje!”</p>
<p>Mesefeldolgozási lehetőségek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Érzékszervfejlesztés – mesébe lépéssel, belső képekre, fantáziára hagyatkozással (meseillat, szín, íz, hang); - Szereplők köszöntése mozdulattal; - Szereplők hangja (?); - Szereplők érzelmi arckifejezése – eltakarásból; - „Szobros játék” - Mesehelyszín megjelenítése egy-egy megbeszéltesthellyel, mozgásos formából-jelre. (Próbajátékkal!) - Zenei játék: 1 db zajkeltő eszköz találása a csoportban a különböző meseszituációkhoz – akusztikus asszociáció (pl. jön a sárkány, menekülés, aranytojások kipottyanása....stb.); - Többféle babból, terményből választás: „Ki, melyiket ültetné el magának és az milyen helyre érne el?” - Mesekártyákból: „Találd ki!” játék – a többiek számára el kell mondani a kártyán látott szereplő, helyszín, vagy tárgy kinézetét, funkcióját, tulajdonságát. Akinek ugyanolyan jutott, egy csapatot alkotnak, közös helyre ülnek. - Mesekártyákkal (meseszereplők, meseszínhelyek, tárgyak a meséből) történő játék, beleéléssel: „Én annak örültem legjobban, amikor ez a szereplő ...”, „Azért volt jó ez a helyszín, mert...”, „Azért volt hasznos ez a tárgy, mert...”; - „Kakukktojás játék” – állítások az egyes szereplőkre, helyszínekre, tárgyakra, (akár, ahogy csapatokba kerültek), amely állítások közül valamelyik nem odaillő, ezek leleplezése. - „Aranytojás” körbeadása: „Ki, mit venne az aranytojáson legszívesebben?”, vagy „Kinek adná oda az aranytojást a legszívesebben?” - Meseszöveg fonalgurítással; - Mese dramatizálása jelmezekkel, szövegekkel - Kedvenc mesejelenet, vagy kedvenc szereplő megrajzolása porpasztell, vagy olajpasztell krétával; - „A sárkány vára” – agyag technika közösen;

Levezető rituálék	<ul style="list-style-type: none"> - Meseterítő, varázscsengő, meseeszközök, mesetarisznya összeszedése; - Elkészítés a mesétől többször:”-Viszlát mese!” (hangostól halkig, körben állva, magas kartartásból, leguggolva, a földet megérintve).
Játékba átvezetési lehetőségek	<ul style="list-style-type: none"> - Babbal történő ragasztások; - Ritmushangszer készítése papírdobozból, babbal, díszítéssel; - Bab csíráztatása vattapamacson, kistálcákban; - Meseszereplők síkbábjainak megalkotása; - Bábozás lehetőségének biztosítása; - Meseszereplők jelmezeinek felkínálása; - Mesei helyszín kialakítása térrendezéssel, textilekkel; - Sárkány várának megépítése közösen fakockákkal, - Termények válogatása, csoportosítása külön tálcákba; - „Babos” Memórijáték az asztalnál; - Mandalaformák kirakása papírra szabadon a babokból, terményekből;
Munkaformák	-Csoportos, mikro- csoportos, egyéni;
Szervezeti forma	-Kötetlen;
Komplexitás egyéb tevékenységi területekkel	<ul style="list-style-type: none"> - Ének-zenei neveléssel; - Vizuális, kézműves fejlesztéssel; - Mozgásfejlesztéssel; - Külső világ tevékeny felismerésével; - Matematikai tartalmakkal;

Cél- és feladatrendszer:

Az őszi, vásáros időszakra hangolás, játékos, élményszerű, örömteli, zenei, dramatikus, mozgásos, vizuális és matematikai elemekkel kísért mesepedagógiai komplex fejlesztő tevékenység nyújtása.

- Meseszeretet, felszabadultság, biztonságérzet fejlesztése, félelemoldás, elaborációs hatás fejlesztése, projekció a mozgásos önkifejezésben, dramatikus játékokban, vizuális és akusztikus ventillációkban, kooperatív együttműködés fejlesztése, lelki megküzdőképesség fejlesztése;
- Verbalitás, kommunikáció fejlesztése, szókincsbővítés, metanyelvi kommunikáció, mimika, gesztusok fejlesztése, fogalmazási készség, kontextusos szövegek fejlesztése;
- Fantázia, képzelet, belső látás és érzékelés fejlesztése, analógiás gondolkodás, szövegmemória, figyelemkoncentráció fejlesztése;
- Öt érzékszerv fejlesztése, vizuális-, taktilis percepció, fejlesztése;
- Tér orientáció, nagymozgások, finommotorika, reflexek, gyorsaság, esztétikus mozgás fejlesztése;
- Dramatikus, vizuális önkifejezési lehetőségek fejlesztése;
- Értelmi, gondolkodási funkciók fejlesztése;

Kiemelt fejlesztési terület: Anyanyelvi, irodalmi, szociális, interperszonális és pszichés fejlesztés.

Módszerek, eszközök: Szemléltetés, bemutatás, megfigyelés, magyarázat, beszélgetés, közös játéktevékenység, dramatizálás, gyakorlás, alkotás, megfigyelés, ellenőrzés, értékelés.

Megjegyzés, egyéb tevékenységek: A mese ismétlése más formában, más komplex tevékenységekkel egy-két héten át délelőtt, majd később időnként visszatérően a pihenőidőben, vagy egyéb szituációs helyzetben.

Meseajánló irodalmi gyűjtés – Nagycsoport:

Kacor király (Arany László: Icinke-Picinke)

A kis bunda (Arany László: Icinke-Picinke)

A szegény ember vására (<https://www.nepmese.hu/mesetar/mesek/trefas-mesek/a-szegeny-ember-vasara>);

Mátyás király koldusnak öltözött (Kóka Rozália - <https://mek.oszk.hu/06500/06597/06597.htm#1>);

Babszem Jankó (Benedek Elek);

Mátyás király meg az igazmondó juhász (Illyés Gyula: Hetvenhét magyar népmese);

A táltos kecske (Benedek Elek);

A két bors ökröcske (Benedek Elek);

A gulyás leánya (<https://www.nepmese.hu/index.php/mesetar/mesek/trefas-mesek/a-gulyas-leanya>);

Mátyás király és az öreg szántóvető (Kóka Rozália - <https://mek.oszk.hu/06500/06597/06597.htm#1>);

Gergő juhász kanala (Kóka Rozália - <https://mek.oszk.hu/06500/06597/06597.htm#1>);

A bolondos legény (Arany László: Icinke-Picinke)

Király kis Miklós (Arany László: Icinke-Picinke)

Grimm: Hamupipőke (https://www.grimmstories.com/hu/grimm_mesek/favorites

Grimm: Borsószem hercegkisasszony

Móra Ferenc: Körtemuzsika Móra Könyvkiadó, 1975.

Az én uram tudja, hogy mit csinál (<https://egyszervolt.hu/estimese/az-en-uram-tudja-hogy-mit-csinal-erdelyi-magyar-nepmese-20110804.html>);

Bolond Istók (Benedek Elek);

A molnár leánya (Benedek Elek);

Mátyás király Gömörben (Kóka Rozália - <https://mek.oszk.hu/06500/06597/06597.htm#1>);

Móra Ferenc: A hatrongyosi kakasok Móra Könyvkiadó, 1975.

Csukás István, Mirr-murr kalandjai (Móra Kiadó, 1975)

Tersányszky J.Jenő: Misi mókus kalandjai

Tök-ünnep - Korcsoport: Kiscsoport

(választási lehetőségek) - Terv időtartama: kb. 2 hét

Mese: Móricz Zsigmond: Iciri-piciri	Mesei eszközhasználat	Óvodapedagógus éloszavas mesélése Mesepárna „Levendulás kincsesláda” „Csingiling” golyó Furulya Ujjbáb
	Ráhangoló rituálék, ötletek	Mesegyertya meggyújtása, mesepárnák kirakása Furulyaszó (a projekthez kapcsolódó dallam) „Csingiling” csengőgolyó körbeadása Mese köszöntése: „szia mese, szia, mese” (guggolásból felállás, egyre hangosabb „köszöntés” „Levendulás kincsesláda” kinyitása
	Motiváció	Rítuselemek, mint motiváció Tökházikó, töklámpás készítése – ebből meseindítás Tökmagokból macskafej, ökör fej, tök körvonalának kirakása Óvodapedagógus éneke) (pl. „Ha én cica volnék”)
	Előadási módszer	Óvodapedagógus mesélése eszköz nélkül Óvodapedagógus mesélése eszközzel (közös kifaragott tökház, ujjbábok) A mese előadása a gyermekek szereplésével, nonverbális módon, mozgással (Kaláka együttes: Iciri-piciri)
	Mese feldolgozási lehetőségei	„Utánzó játék”: Szereplők valós mozdulatainak utánzó mozgása a szőnyegen (macska-olsonás négykézláb, tök- összegömbölyödve gurulás, kaszáló- állva mozgás jobbra, balra) „Szoborjáték”: zenére (Kaláka együttes: Iciri-piciri) táncolás. Ha megáll a zene, a mese egyik szereplőjének, helyszínének bőrébe kell bújni és úgy szoborrá válni (macska, ökör, kaszáló, erdő-fa stb.) „Szoborjáték 2”: sétálnak a szobában össze-vissza a gyermekek, majd különböző jelre a szereplők bőrébe kell bújni. A jelek lehetnek pl.

	nyávogás (macskává válik), taps (fa), lábdobogás (ökör). A feladat, hogy párosítani kell a jelet a szereplővel. „Mimikai játék”: A mesében lévő érzelmek kifejezése mimikával (pl. csodálkozás, öröm, kétségbeesés) Kaláka együttes zenéjére mozgással kísért történet előadása
Levezető rituálék	Mesegyertya elfújása, mesepárnák elrakása Furulyaszó (a projekthez kapcsolódó dallam) Mese búcsúztatása: „vizlát mese, vizlát mese” (állásból guggolás, egyre halkabb” elköszönés”) „Levendulás kincsesláda” becsukása
Játékba átvezetés	„Útkereső”: fonállal utakat alakítunk ki a szobában, azon kell végig menni a tökig. Vannak útelágazások, kereszteződések, a helyes utat kell megtalálni. Mesekocka kirakása, mely a mese jeleneteit ábrázolja Babakonyhában tökleves készítése A mese helyszíneinek megépítése a szőnyegen
Munkaforma Szervezeti forma	Kötetlen Csoportos Mikrocsoportos Egyéni
Komplexitás egyéb tevékenységi területekkel	Mozgás (nagymozgások) KVTM – környezet Ének-zene, gyermektánc

Cél- és feladatrendszer:

- irodalom szeretetére való nevelés a mese élményszerű előadásával
- a mese ismétlésével a biztonságérzet kialakítása, megerősítése
- a hagyományok felelevenítése eszközzel, a különböző technikák lehetőségeinek kínálásával
- szándékos figyelem fenntartása és annak intervallumának növelése
- a szövegértés fejlesztése a mesei feldolgozás által

Kiemelt fejlesztési terület:

- nonverbális kommunikáció fejlesztése nagymozgással, gesztusokkal, mimikával
- a személyes kapcsolatok kialakítása szemkontaktussal
- közösségi nevelés fejlesztése az együttes játék által és a szereplők kapcsolatainak megélésével
- az általános részképességek fejlesztése (emlékezet, figyelem, képzelet, kifejezőkészség)

Módszerek, eszközök:

- bemutatás, motiváció, szemléltetés, előadás, megfigyelés, beszélgetés, dicséret

Megjegyzés, egyéb tevékenységek: A mese ismétlése más formában, más komplex tevékenységekkel egy-két héten át délelőtt, majd később időnként visszatérően a pihenőidőben, vagy egyéb szituációs helyzetben.

Meseajánló irodalmi gyűjtés – Kiscsoport:

Téli lakoma Varga Katalin: Gőgös Gúnár

Gedeon;

Móricz Zsigmond: Iciri-piciri

Gáti István: Tök Magda kalandjai

Bálint Ágnes: Mazsola (Holnap Kiadó, 2015.);

Bálint Ágnes: Mazsola és Tádé (Holnap Kiadó, 2017);.

Tök ünnep - Korcsoport: Középső csoport

Mese: A rátóti csikótojás	Mesei eszközhasználat	<p>Óvodapedagógus előszavas mesélése</p> <p>Mesepárna</p> <p>„Levendulás kincsesláda”</p> <p>„Csingiling” golyó</p> <p>Furulya</p> <p>Gyertya</p>
	Ráhangoló rituálék, ötletek	<p>Mesegyertya meggyújtása, mesepárnák kirakása</p> <p>Furulyaszó (a projekthez kapcsolódó dallam)</p> <p>„Csingiling” csengőgolyó körbeadása</p> <p>Mese köszöntése: „szia mese, szia, mese” (guggolásból felállás, egyre hangosabb „köszöntés”)</p> <p>„Levendulás kincsesláda” kinyitása</p>
	Motiváció	<p>Rítuselemek, mint motiváció</p> <p>Piaclátogatás, tökvásárlás</p> <p>Kiskalász Zenekar: A nagy tök (gyermekdal éneklése, meghallgatása) https://www.youtube.com/watch?v=33feZt55fy</p> <p>Tökfáras, tökdíszítés, tökváros készítése</p>
	Előadási módszer	<p>Óvodapedagógus mesélése eszköz nélkül</p> <p>Óvodapedagógus mesélése eszközzel (kerek sütőtök, vagy már az együtt kifárasztott dísztök)</p> <p>Tökváros építése, a tökszárak a bábok, így meséli az óvodapedagógus a mesét</p> <p>A gyerekek játsszák el a mesét a megépített tökvárossal</p> <p>Paraván segítségével a gyerekek fejdísszel adják elő a mesét (pl. narancssárga fonalgombolyag a fejdísz (tök), legények (kalap)), arc mimikával és a párbeszédekkel játsszák el a mese történetét úgy, hogy a paraván mögött csak a fejük látszik ki.</p>

<p>Mese feldolgozási lehetőségei</p>	<p>„Lárifári”: (a mese többszöri ismétlése után) az óvodapedagógus meséli a mesét. Ha a gyermekek hibát észlelnek a szövegben, azt mondják „lárifári” (pl. A hámosi csikótojás, vagy tök helyett dinnyét mond, stb.)</p> <p>„Füllentő játék” (képzelet játék): A gyerekeknek be kell bizonyítani, hogy maguk is tudnak olyan dolgokat kitalálni a mesei szereplőkről, vagy történekekről, ami nem igaz (pl. csikó született a tökből, stb.)</p> <p>„TökérinTÖK játék”: járkálnak a szőnyegen, akinek a fejét megérintem egy kis dísztökkel, annak a mesében megtalálható szereplőket, jellemzőket, érzéseket, mesei elemeket kell megnevezni.</p> <p>„Tök jó puzzle”: Három csapat, három óriás puzzle kirakása. A képek a mese három meghatározó jelenetét ábrázolják.</p>
<p>Levezető rituálék</p>	<p>Mesegyertya elfújása, mesepárnák elrakása</p> <p>Furulyaszó (a projekthez kapcsolódó dallam)</p> <p>Mese búcsúztatása: „viszlát mese, viszlát mese” (állásból guggolás, egyre halkabb” elköszönés”)</p> <p>„Levendulás kincsesláda” bezárása</p>
<p>Játékba átvezetés</p>	<p>Magválogatás: lencse, bab, kukorica, tökmag szétválogatása</p> <p>Dísztökök, süttötök gurítása célba kézzel, majd bottal</p> <p>Tökmagpirítás – az intézmény csoportjainak megvendégelése</p> <p>Tökváros bővítése</p>
<p>Munkaforma</p> <p>Szervezeti forma</p>	<p>Kötetlen</p> <p>Csoportos</p> <p>Mikrocsoportos</p> <p>Egyéni</p>
<p>Komplexitás egyéb tevékenységi területekkel</p>	<p>Ének-zene, gyermektánc</p> <p>Mozgás (nagy- és finommotorika)</p> <p>KVTM – környezet</p> <p>KVTM - matematika</p>

Cél- és feladatrendszer:

- gondolkodási műveletek során egymás ismereteinek bővítése új információkkal
- nyelvi kifejezőképességük fejlesztése a mese által
- a fogalomismeret bővítése képek nézegetése és tevékenykedés által
- finommotorikai fejlesztés a tökök kézbevétele során tapasztaltakkal
- ismétléssel a figyelem, emlékezet, képzelet fejlesztése

Kiemelt fejlesztési terület:

- érzelmi-, közösségi nevelés, az összetartozás érzésének erősítése, érdeklődés a környező világ iránt
- a népmesei nyelvezet, szóhasználat megismertetésével, az irodalmi kultúra fejlesztése

Módszerek, eszközök:

bemutató, motiváció, szemléltetés, magyarázat, előadás, megfigyelés, beszélgetés, dicséret

Megjegyzés, egyéb tevékenységek: A mese ismétlése más formában, más komplex tevékenységekkel egy-két héten át délelőtt, majd később időnként visszatérően a pihenőidőben, vagy egyéb szituációs helyzetben.

Meseajánló irodalmi gyűjtés – Középső csoport:

A tök és az ökör (népmese) <https://www.nepmese.hu/mesetar/mesek/matyas-kiraly-mesek/a-toek-es-az-oekoer>

A csodatök (népmese) <http://gyerek.kjmk.hu/mese/nemet.htm>;

Téli lakoma Varga Katalin: Gögös Gúnár Gedeon;

Móricz Zsigmond: Iciri-piciri Bauer Gabriella: Gyermekirodalmi szöveggyűjtemény (Tankönyvkiadó, 1980.) 254.o.;

A tökföld meséje

http://www.pestizsibongo.hu/index.php?option=com_content&task=view&id=159&Itemid=109

A rátóti csikótojás (100 magyar népmese 115.oldal);

Páskándi Géza: A dinnye és a tök

(http://mesemorzsa.blogspot.com/2017_06_19_archive.html#124641141322228427)

A tök és a csikó (népmonda) (<http://www.lovasok.hu/index-archive.php?i=31943>);

A tökváros (<http://mesebazis.com/tokvaros/>);

Csiteri-csütöri... (Pósa bácsi meséi Pósa bácsi legszebb meséi);

Tök ünnep - Korcsoport: Nagycsoport

Mese: A főklámpás	Mesei eszközhasználat	<p>Élőszó</p> <p>Jelmez</p> <p>Meseképek (aktuális meséhez)</p> <p>Különböző tökfélék (lopótök, úri tök, csillagtök, sütőtök, díszök, stb.)</p> <p>Gyertya</p> <p>Mesepárna</p> <p>Kincsesláda</p> <p>Mesetarisznya</p> <p>Mesekendő</p>
	Ráhangoló rituálék, ötletek	<p>Mesegyertya meggyújtása, mesepárnák kirakása</p> <p>Furulyaszó (a projekthez kapcsolódó dallam)</p> <p>„Csingiling” csengőgolyó körbeadása</p> <p>Mese köszöntése: „szia mese, szia, mese” (guggolásból felállás, egyre hangosabb „köszöntés”)</p> <p>„Levendulás kincsesláda” kinyitása</p>
	Motiváció	<p>Rítuselemek, mint motiváció</p> <p>„A félelmek elvarázslása” (képzelet játék): meseországba csak azok a gyerekek léphetnek be, akiknek nincsenek félelmek, ezért meg kellett szabadulniuk a félelmeiktől. Tündérként varázsboltot nyitok, majd, aki elmondta, hogy mitől szokott félni, annak megvásárolom a félelmét. Puszi, simogatás vagy ölelést kérhetnek cserébe. A félelmeket egy képzeletbeli zsákba rakjuk, bekötjük a zsák száját, majd kidobjuk az ablakon.”</p> <p>Papp Róbert: Töklámpa (Ének Papp Zsófi) dal meghallgatása https://www.youtube.com/watch?v=23tAmiWbTMk</p>
	Előadási módszer	<p>Az óvodapedagógus mesélése eszköz nélkül</p> <p>Óvodapedagógus mesélése eszközzel (különböző féle tökök, vagy már az együtt kifaragott díszök)</p> <p>Mesei képek, sorrendiség kirakása, együtt mesélés</p>

		A gyerekekkel együtt dramatizáljuk a mesét textíliák, anyagok felhasználásával
--	--	--

	<p>„Meselánc”: egy gömbölyded dísz tököt gurít az óvodapedagógus az egyik gyermeknek, aki folytatja a mesét, majd ő tovább gurítja egy másik gyermeknek a tököt és ő is folytatja a mesélést...</p>
<p>Mese feldolgozási lehetőségei</p>	<p>„Mozdulatjáték”: improvizált mozgásokkal, beszélgetéssel játszunk el a következő érzelmeket: félelem, harag, nyugodtság, öröm stb.</p> <p>„Mi változott meg?”: különböző méretű és formájú tökök sorrendjének megváltoztatásának észrevétele. - Megítéljük, majd megmérjük melyik könnyebb- nehezebb, melyik kisebb-nagyobb. - A szükséges eszközök segítségével kivájjuk, majd lemérjük=> mennyiben változott az eredeti tömeg, majd hozzáadjuk a kivájt rész és úgy is mérlegeljük.”</p> <p>„Mesefűzér, ahogy mi szeretnénk”: az óvodapedagógus elmeséli a mesei fordulópontig a mesét és a gyerekek egymás után úgy fejezik be, ahogy ők szeretnék.</p> <p>Dramatizálás, mint mesei feldolgozás, rongyok, textíliák szabad felhasználásával.</p>
<p>Levezető rituálék</p>	<p>Mesegyertya elfújása, mesepárnák elrakása</p> <p>Furulyaszó (a projekthez kapcsolódó dallam)</p> <p>Mese búcsúztatása: „viszlát mese, viszlát mese” (állásból guggolás, egyre halkabb „elköszönés”)</p> <p>„Levendulás kincsesláda” bezárása</p>
<p>Játékba átvezetés</p>	<p>„Árnyjáték”: töklámpás készítése, a lámpás fényével kreatív mozdulatok lepedő mögött</p> <p>Papp Róbert: Töklámpa (Ének Papp Zsófi) dal meghallgatása https://www.youtube.com/watch?v=23tAmiWbTMk</p> <p>Töklámpások készítése, tökvájás, tökfaragás különböző alakú, fajtájú tökökből, tökmagsütés</p> <p>Tintával félelmek lerajzolása papírra, majd leáztatása vízben (eltűnik), „elmúlik a félelem”</p>
<p>Munkaforma</p>	<p>Kötetlen</p>
<p>Szervezeti forma</p>	<p>Csoportos</p> <p>Mikrocsoportos</p> <p>Egyéni</p>
<p>Komplexitás egyéb tevékenységi területekkel</p>	<p>Ének-zene, gyermektánc</p> <p>Mozgás</p> <p>KVTM – matematika</p>

		KVTM – környezet Rajzolás, festés, mintázás
--	--	--

Cél- és feladatrendszer:

- a rövidtávú memória fejlesztése és a gondolkodási műveletek gyakorlása (következtetés, analízis, szintetizálás) a tökökkel végzett kísérletek eredményeinek összegzésével
- személyiségfejlődés, önértékelés lehetőségének fejlesztése
- az élmény tovább éltetése a mesefeldolgozással, illetve a mesei eszközök elkészítésével
- türelem, kitartás az egymásra való odafigyelés fejlesztése az együttes tevékenységek során

Kiemelt fejlesztési terület:

- az érzelmek megélése a félelmek leküzdése, önmaguk megismerése, önbizalmuk megerősítése
- alkalmazkodásra való képesség erősítése, fejlesztése

Módszerek, eszközök:

bemutató, motiváció, szemléltetés, előadás, megfigyelés, beszélgetés, dicséret

Megjegyzés, egyéb tevékenységek: A mese ismétlése más formában, más komplex tevékenységekkel egy-két héten át délelőtt, majd később időnként visszatérően a pihenőidőben, vagy egyéb szituációs helyzetben.

Meseajánló irodalmi gyűjtés – Nagycsoport: A tök és az ökör (népmese) (<https://www.nepmese.hu/mesetar/mesek/matyas- kiraly-mesek/a- toek-es-az-oekoer/>);

A csodatök (népmese)(<http://gyerek.kjmk.hu/mese/nemet.htm>);

A tökföld meséje

(http://www.pestisibongo.hu/index.php?option=com_content&task=view&id=159&Itemid=109);

A rátóti csikótojás (100 magyar népmese 115. oldal);

Farkas Vanessza: A gyorsan növekvő tök (<https://mesekonyvem.wordpress.com/2014/11/29/farkas-vanessza-a-gyorsan-novo-tok/>);

Gáti István: Tök Magda kalandjai;

Boldizsár Ildikó: Boszorkányos mesék (Móra Könyvkiadó 2011.);

Márton nap - Korcsoport: Kiscsoport

(választási lehetőségek) - Terv időtartama: kb. 2 hét

Mese: Libabál	Mesei eszközhasználat	Óvodapedagógus éloszavas mesélése Mesepárna „Levendulás kincsesláda” „Csingiling” golyó Furulya
	Ráhangoló rituálék, ötletek	Mesegyertya meggyújtása, mesepárnák kirakása Furulyaszó (a projekthez kapcsolódó dallam) „Csingiling” csengőgolyó körbeadása Mese köszöntése: „szia mese, szia, mese” (guggolásból felállás, egyre hangosabb „köszöntés” „Levendulás kincsesláda” kinyitása
	Motiváció	Rítuselemek, mint motiváció „Száz liba egy sorba..” kezdetű dallam éneklése a pedagógus által (majd a gyermekek bekapcsolódásával) Libákról, tollfosztásról képek, videók nézegetése (IKT) (beszélgetés a toll fontosságáról, felhasználásáról) Ismétlő mondóka, mint motiváció (pl. „Elment a lúd a vásárba, batyut kötött a hátára, majd visszajön sülve, főve, jó vacsora lesz belőle”)
	Előadási módszer	Óvodapedagógus mesélése eszköz nélkül Óvodapedagógus mesélése eszközzel (a héten együtt elkészített fakanál bábokkal) A mese eljátszása a gyermekek által, az óvodapedagógus mesélésével, dramatizálás (kalapok, kendők)
	Mese feldolgozási lehetőségei	„Libabál” rendezése: (eszköz: kalapok, kendők): a meséhez kapcsolódó „libás” zenék, dalok felhasználásával „Szoborjáték”: Zene megállítása után mozdulatlaná válnak úgy, hogy „libát” vagy „rókát” formáljanak a testükkel. Udvaron játszható a „Gyertek haza ludaim” (rókával)

		A mese eljátszása a gyermekek által, az óvodapedagógus mesélésével, dramatizálás (kalapok, kendők)
	Levezető rituálék	Mesegyertya elfújása, mesepárnák elrakása Furulyaszó (a projekthez kapcsolódó dallam) Mese búcsúztatása: „viszlát mese, viszlát mese” (állásból guggolás, egyre halkabb” elkészítés”) „Levendulás kincsesláda” bezárása
	Játékba átvezetés	Nyaklánc fűzése libagége téasztából Libacomb „sütése”, libapástétom készítése a babakonyhában Szőnyegen libaóll, rókaes építése
	Munkaforma Szervezeti forma	Kötetlen Csoportos Mikrocsoportos Egyéni
	Komplexitás egyéb tevékenységi területekkel	Mozgás (nagy- és finommotorika) KVTM – környezet Ének-zene, gyermektánc Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Cél- és feladatrendszer:

- Márton napi projekthez kapcsolódó szokások rögzítése
- együttműködés fejlesztése, közösségformálás az együttes játék által
- figyelem fejlesztése a játékszabályok közlése és végrehajtása során
- kreativitásra nevelés – egyéni megoldások támogatása
- verbalizmus fejlesztése a párbeszéddekekkel
- szövegértés elősegítése szemléltetéssel kísért mesemondással

Kiemelt fejlesztési terület:

- anyanyelvi nevelés, a passzív szókincs bővítése
- a mese ismétlésével a biztonságérzet megerősítése

Módszerek, eszközök:

- motiváció, élmény-nyújtás, bemutatás, szemléltetés, megfigyelés, ismétlés

Megjegyzés, egyéb tevékenységek: A mese ismétlése más formában, más komplex tevékenységekkel egy-két héten át délelőtt, majd később időnként visszatérően a pihenőidőben, vagy egyéb szituációs helyzetben.

Meseajánló irodalmi gyűjtés – Kiscsoport:

Szt. Márton legendája (Papp Kornélia: Szájról szájra, kézzől kézre II. 142.oldal);

Libabál Varga Katalin: Gögös Gúnár Gedeon (Móra Könyvkiadó, 1996) 15. old.

A lókötő róka Varga Katalin: Gögös Gúnár Gedeon (Móra Könyvkiadó, 1996) 42.old.

Cserebere Varga Katalin: Gögös Gúnár Gedeon (Móra Könyvkiadó, 1996) 83.old.

A róka és a libák http://picibaba.hu/kisgyerekkel/mondokak_versek/a-roka-es-a-libak

Benedek Elek: Rókáné foga libacombra vágyik (verses mese)

<https://ovonok.hu/2014/11/marton-napra-keszulodve-benedek-elek-rokane-foga-libacombra-vagyik/>

Márton nap - Korcsoport: Középső csoport

Mese: Rókáné foga libacombra vágyik	Mesei eszközhasználat	<p>Óvodapedagógus éleztavas mesélése</p> <p>Mesepárna</p> <p>„Levendulás kincsesláda”</p> <p>„Csingiling” golyó</p> <p>Furulya</p> <p>Gyertya</p>
	Ráhangoló rituálék, ötletek	<p>Mesegyertya meggyújtása, mesepárnák kirakása</p> <p>Furulyaszó (a projekthez kapcsolódó dallam)</p> <p>„Csingiling” csengőgolyó körbeadása</p> <p>Mese köszöntése: „szia mese, szia, mese” (guggolásból felállás, egyre hangosabb „köszöntés”)</p> <p>Mesére hívó mondóka („Pl. Erdő, erdő, meseerdő, benne mese tizenkettő, Itt kopogtat most is egy, gyere gyorsan, hallgasd meg!”)</p> <p>„Levendulás kincsesláda” kinyitása</p>
	Motiváció	<p>Rítuselemek, mint motiváció</p> <p>Kukoricamorzsolás</p> <p>Ismétlő mondóka, mint motiváció (pl. „Elment a lúd a vásárba, batyut kötött a hátára, majd visszajön sülve, főve, jó vacsora lesz belőle”)</p> <p>Találós kérdések a libával kapcsolatban</p> <p>„Írás”, rajzolás libatollal</p>
	Előadási módszer	<p>Óvodapedagógus mesélése eszköz nélkül</p> <p>Képek alapján történő mesélés az óvodapedagógus által, majd a gyermekek által</p> <p>Összekevert képek sorba rendezése (időbeli fogalmak), majd együtt mesélés</p> <p>Dramatizálás kalapok, kendők felhasználásával</p>
	Mese feldolgozási lehetőségei	<p>Dramatizálás kalapok, kendők felhasználásával</p> <p>„Libaszámlálás”: a projekthez kapcsolódó zenére táncolunk, egy gyermek a róka. A zene megállásánál párokat alkotunk, a róka „ellenőrzi”, hogy minden liba meg van-e?</p>

	<p>„Róka - liba”: egy közösen készített „pénzérmét” feldobunk, melynek egyik oldalán liba, másik oldalán róka van. Attól függően, hogy melyik oldalára esett az érme, a gyerekek mondanak egy-egy tulajdonságot (róka, liba), vagy a mesében szereplő történetet mesélnék el.</p> <p>„Róka – liba 2: a róka és a liba lehetséges mozdulatainak utánzása két mikrocsoportban, jelre (gágogás – liba = pl. totyogás; taps – róka = pl. osonás) változtatás.</p>
Levezető rituálék	<p>Mesegyertya elfújása, mesepárnák elrakása</p> <p>Furulyaszó (a projekthez kapcsolódó dallam)</p> <p>Mese búcsúztatása: „viszlát mese, viszlát mese” (állásból guggolás, egyre halkabb” elköszönés”)</p> <p>„Levendulás kincsesláda” bezárása</p>
Játékba átvezetés	<p>Só-liszt gyurma és libacombcsont felhasználásával „libacomb” készítése</p> <p>Babakonyhában libacomb-sütés</p> <p>„Jóslás” libacsontból (pl., ha a liba csontja fehér, havas lesz a tél, ha barna, akkor sáros)</p> <p>Lámpás készítése a Márton-napi felvonuláshoz</p> <p>mini - párnatömés libatollal</p>
Munkaforma	Kötetlen
Szervezeti forma	<p>Csoportos</p> <p>Mikrocsoportos</p> <p>Egyéni</p>
Komplexitás egyéb tevékenységi területekkel	<p>Ének-zene, gyermektánc</p> <p>Mozgás (nagy- és finommotorika)</p> <p>KVTM – környezet</p> <p>KVTM - matematika</p>

Cél- és feladatrendszer:

- összetartozás érzésének erősítése a közös élmény megélésével
- szókinccs és szövegalkotási képesség fejlesztése a mese megismerése, ismétlése által
- cselekvő- és szervezőképességük fejlesztése a mese dramatizálásával
- emlékezet-, gondolkodás-, beszédalkotás fejlesztése az önálló mesélés során
- időbeli fogalmak megértése, használata a képek sorba rendezése által

Kiemelt fejlesztési terület:

- a mese ismétlésével, a dramatizálás által a közös cél elérésének tudata biztosítja a magas fokú szocializációt
- hagyományok ápolása a népi jóslások megtapasztalásával, a motivációs eszközzel (libapárna tömés)

Módszerek, eszközök:

- motiváció, bemutatás, élmény-nyújtás, szemléltetés, megfigyelés, ismétlés, értékelés, dicséret

Megjegyzés, egyéb tevékenységek: A mese ismétlése más formában, más komplex tevékenységekkel egy-két héten át délelőtt, majd később időnként visszatérően a pihenőidőben, vagy egyéb szituációs helyzetben.

Meseajánló irodalmi gyűjtés – Középső csoport:

Szt. Márton legendája (Papp Kornélia: Szájra, kézről kézre II. 142. oldal);

Libabál Varga Katalin: Gógös Gúnár Gedeon (Móra Könyvkiadó, 1996) 15. old.

A lókötő róka Varga Katalin: Gógös Gúnár Gedeon (Móra Könyvkiadó, 1996) 42. old.

Cserebere Varga Katalin: Gógös Gúnár Gedeon (Móra Könyvkiadó, 1996) 83. old.

A róka és a libák http://picibaba.hu/kisgyerekkel/mondokak_versek/a-roka-es-a-libak

Bocskorbén királyfi (népmese) https://egyszervolt.hu/estimese/bocskorben-kiralyfi-nepmese-20160917.html?fbclid=IwAR3drypVCdID-2A_od5nYH-qZ_UnkBUyuk6QlhqLuQ1K53YAnImCFGHUgk

Benedek Elek: Rókáné foga libacombra vágyik (verses mese)

<https://ovonok.hu/2014/11/marton-napra-keszulodve-benedek-elek-rokane-foga-libacombra-vagyik/>

Hogyan szedték rá a libák a rókát <http://mesebazis.com/hogyan-szedtek-ra-libak-rokat/>

A libapásztor (<https://segitomesek.wordpress.com/2011/06/12/a-libapasztor-2/>);

Fellinger Károly: Liba mese (<https://lenolaj.hu/2016/05/17/fellinger-karoly-liba-mese/>);

Márton nap - Korcsoport: Nagycsoport

Mese: Szt. Márton legendája	Mesei eszközhasználat	<p>Élőszó</p> <p>Meseképek (aktuális meséhez)</p> <p>Gyertya</p> <p>Mesepárna</p> <p>Kincsesláda</p> <p>Mesetarisznya</p> <p>Mesekendő</p>
	Ráhangoló rituálék, ötletek	<p>Mesegyertya meggyújtása, mesepárnák kirakása</p> <p>Furulyaszó (a projekthez kapcsolódó dallam)</p> <p>„Csingiling” csengőgolyó körbeadása</p> <p>Mese köszöntése: „szia mese, szia, mese” (guggolásból felállás, egyre hangosabb „köszöntés”)</p> <p>„Levendulás kincsesláda” kinyitása</p>
	Motiváció	<p>Rítuselemek, mint motiváció</p> <p>Projekthez kapcsolódó dallam (pl. „Száz liba egy sorba” vagy „Hatan vannak a mi ludaink”)-mal meseindítás</p> <p>Kispárnából libák készítése (kötözéssel), ebből a mese indítása</p>
	Előadási módszer	<p>Az óvodapedagógus mesélése eszköz nélkül – Szent Márton legendájának élményszerű elmondása</p> <p>Óvodapedagógus mesélése eszközzel (jelmezek, vagy az általunk kötözéssel készített párnalibák)</p> <p>Egy vagy két szálon függő mini marionettbábok (zsebkendő-libák) felhasználásával a gyerekekkel együtt mondjuk el a mesét</p> <p>Dramatizálás úgy, hogy a gyermekek a párbeszédbe kapcsolódnak be.</p> <p>Mozdulatlan meseképek megelevenítése a mesei sorrend követésével</p>
	Mese feldolgozási lehetőségei	<p>Dramatizálás az általunk készített párnalibák felhasználásával</p> <p>„Fordulós játék”: Szent Márton legendájának szereplőit ráosztom a gyerekekre. A legenda mondása közben annak a gyerekeknek, aki a</p>

	<p>szerepének megfelelő nevet hallja, fel kell állnia, és egyszer körbe kell fordulnia.</p> <p>„Mesélős játék”: (ez a történet nagyon jó alkalmat ad arra, hogy elbeszélgessünk arról, miért is jó dolog másoknak segíteni) Mondjatok el olyan eseményeket, amikor ügyesek voltatok és segítettek valamiben társaitoknak (vagy születeknek, vagy bárkinek). Mondjátok el, mennyire örültek a segítségnek!”</p> <p>„Beszélgetőkör”: a legendával kapcsolatos kérdésekkel: pl. Szerinted hova próbálhatott Márton elbújni? Mi minden juthatott az eszébe, amíg a ludakhoz elbújt? Hogyan árulták el a libák a gágogásukkal?</p> <p>„Párbeszéd játék”: (a legenda ismeretében) párokat választunk (pl. katona – koldus, katona – katona, asszony – Márton) „Szerintetek mit beszélgethetett a pl. katona és a koldus?” – saját elképzelésüknek megfelelően alakítják a párbeszédet</p> <p>„Libapárna”: az óvodapedagógus elkezdni mondani Márton legendáját, majd a legenda egy fordulópontjánál odadob egy libapárnát egy gyermeknek, aki folytatja a történetet...majd ő is tovább dobja a párnát.</p>
Levezető rituálék	<p>Mesegyertya elfújása, mesepárnák elrakása</p> <p>Furulyaszó (a projekthez kapcsolódó dallam)</p> <p>Mese búcsúztatása: „viszlát mese, viszlát mese” (állásból guggolás, egyre halkabb „elköszönés”)</p> <p>„Levendulás kincsesláda” bezárása</p>
Játékba átvezetés	<p>„Írás”, rajzolás libatollal</p> <p>Libatoll- fújó verseny</p> <p>Zsebkendő- liba készítése</p> <p>Tanyasi világ kialakítása az elkészített zsebkendőlibákkal a szőnyegen</p>
Munkaforma	Kötetlen
Szervezeti forma	<p>Csoportos</p> <p>Mikrocsoportos</p> <p>Egyéni</p>

	Komplexitás egyéb tevékenységi területekkel	Ének-zene, gyermektánc Mozgás KVTM – matematika KVTM – környezet Rajzolás, festés, mintázás
--	--	---

Cél- és feladatrendszer:

- a közös dramatizálással az irodalom szeretetének elmélyítése
- anyanyelvi nevelés – szókincsbővítéssel történő gyermeki kifejezőkészség fejlesztése, új fogalmak megismertetése
- önbizalmuk, magabiztosságuk növelése, mely újabb cselekvésre ösztönöz
- a legenda által csökkenhetnek a magatartási anomáliák
- csoporttevékenységek által fejlődik, erősödik az egymásra odafigyelés
- néphagyomány, jeles nap, a hozzá tartozó legenda megismerése, majd ismétlése

Kiemelt fejlesztési terület:

- figyelemkoncentráció, reakcióidő, éntudat fejlesztése a mesefeldolgozási módszerek által
- a legenda előadásával a különböző szerepek, karakterek megélése, az önkifejezés segítése
- néphagyomány éltetése a legenda, ill. a dramatikus játékok által

Módszerek, eszközök:

- motiváció, bemutatás, élmény-nyújtás, szemléltetés, megfigyelés, ismétlés, értékelés, dicséret

Megjegyzés, egyéb tevékenységek: A mese ismétlése más formában, más komplex tevékenységekkel egy-két héten át délelőtt, majd később időnként visszatérően a pihenőidőben, vagy egyéb szituációs helyzetben.

Meseajánló irodalmi gyűjtés – Nagycsoport

Szt. Márton legendája (Papp Kornélia: Szájról szájra, kézről kézre

II. 142. oldal)

Márton lúdjai <https://ovonok.hu/2014/11/alekszej->

[tolsztojmartonludja/](#)

Bocskorbén királyfi (népmese) https://egyszervolt.hu/estimese/bocskorben-kiralyfi-nepmese-20160917.html?fbclid=IwAR3drypVCdID-2A_od5nYH-qZ_UnkBUyuk6QlhzqluQ1K53YAn1mCFGHUgk

Hogyan szedték rá a libák a rókát <http://mesebazis.com/hogyan-szedtek-ra-libak-rokat/>

A libapásztor <https://segitomesek.wordpress.com/2011/06/12/a-libapasztor-2/>

Az aranylúd (<http://ovodaszivbol.blogspot.com/2015/11/libas-mesek-marton-napra.html>);

A lúd lába

(http://mek.oszk.hu/04800/04865/04865.htm?fbclid=IwAR3JwF6LEJw1bQnF3v55YY32qpUKO_Tq7ZNjAcWXkwVi3aj_AF8kcHg3pX4#39);

Grimm: A libapásztorlány

(https://www.grimmstories.com/hu/grimm_mesek/a_libapasztorlany);

Illyés Gyula: Ludas Matyi (<https://www.nepmese.hu/mesetar/mesek/ludas-maty>);

András nap - Korcsoport: Kiscsoport

(választási lehetőségek) - Terv időtartama: kb. 2 hét

Mese: A kismalac és a farkasok (népmese)	Mesei eszközhasználat	<p>Élőszó</p> <p>Bábok, különböző technikákkal (kesztyű, síkbáb stb.)</p> <p>Fejdísz</p> <p>Meseképek (aktuális meséhez)</p> <p>Kalap</p> <p>Mesepárna</p> <p>Mesebőrönd</p> <p>Mesetarisznya</p>
	Ráhangoló rituálék, ötletek	<p>Élő énekszó</p> <p>Mesére hívó mondóka vagy rigmus</p> <p>„Varázsigé”</p> <p>Lámpaoltás, gyertyagyújtás</p>
	Motiváció	<p>Élő énekszó</p> <p>IKT eszköz által hallatott zene (pl. „Egy kis malac, rőf, rőf, rőf”, „Elszaladt a csücske disznó”)</p> <p>Mesére hívó mondóka vagy rigmus (pl. „Mese, mese, meskete, vár a malac meséje”)</p> <p>Találós kérdések a disznóval, farkassal kapcsolatban</p>
	Előadási módszer	<p>Az óvodapedagógus mesélése eszköz nélkül</p> <p>Az óvodapedagógus előadása egy-két bábbal (pozitív, negatív hős megjelenítésével)</p> <p>Közös dramatizálás fejdíszek használatával</p>
	Mese feldolgozási lehetőségei	<p>„Képkereső”: a szereplőkhöz kapcsolódó tárgyak hozzárendelése a képekkel (pl. ház - malac, fa - malac, üst - malac, farkas - farkasok)</p> <p>„Történetalkotás”: folyamatképek kirakása a mese részleteiből (sorrendiség)</p> <p>„Figyelem játék”: A gyermekek egymás mögött állnak és az előttük lévő gyermeknek, aki hátrafordul a mese hívó mozdulatait (2) pl. fáramászás, remegés) megmutatja. A megjegyzett mozdulatokat a sorban előtte lévőknek ő is átadja, és így tovább (mikrocsoportban)</p>

	„Hideg-meleg játék”: egy gyermek elbújik a csoportban (kismalac, másik gyermek a farkas), a többi gyermek instruálásával (hideg, meleg) megkeresi a kismalacot.
Levezető rituálék	Élő énekszó Mesétől búcsúzó mondóka vagy rigmus („Ennyi volt, vége volt, minden szava igaz volt”) „Varázsige” Lámpagyújtás, gyertyaoltás
Játékba átvezetés	Duploból alacsony, magas fa építése Kukoricasaláta készítés Dugómalac készítés Babakonyhában kukoricakása főzése
Munkaforma Szervezeti forma	kötetlen csoportos mikro-csoportos egyéni
Komplexitás egyéb tevékenységi területekkel	Ének-zene, gyermektánc Mozgás (nagy- és finommotorika) KVTM- környezet (állatok tulajdonságai, élőhelyük)

Cél- és feladatrendszer:

- anyanyelvi nevelés: passzív szókincs bővítése
- verbalizmus fejlesztése párbeszéddel
- beszédindítás ösztönzése, kommunikáció kedvének fenntartása kérdésekkel, drámajátékkal, mesefeldolgozással, előadásmóddal
- az élmény tovább éltetése szabad játékba átvezetéssel
- személyes kapcsolat kialakítása testi-, szemkontaktuson keresztül
- szövegértés elősegítése szemléltetéssel kísért szövegmondással

Kiemelt fejlesztési terület:

- a szertartások, rituálék, szokások megtartásával a biztonságérzet növelése
- beszédfejlesztés az irodalmi alkotás által
- a nyelvhasználat és a kommunikációs képesség fejlesztése a beszélő és a hallgató között, akusztikus és vizuális kapcsolat megteremtésével

Módszerek, eszközök:

- ismétlés, élmény-nyújtás, bemutatás, szemléltetés, megfigyelés, dicséret, motiváció

Megjegyzés, egyéb tevékenységek: A mese ismétlése más formában, más komplex tevékenységekkel egy-két héten át délelőtt, majd később időnként visszatérően a pihenőidőben, vagy egyéb szituációs helyzetben.

Meseajánló irodalmi gyűjtés - Kiscsoport:

Arany László: A kismalac és a farkasok;

A három kismalac (Arany László: Icinke-Picinke, Móra Kiadó 1972);

A ló, a disznó, a farkas, az őz meg a kiskakas (Kedvenc állatmesék (STB könyvek, Könyvkiadó kft, 2011);

Téli lakoma (Varga Katalin: Gögös Gúnár Gedeon);

Bálint Ágnes: A szerecsendió malac

(http://mesemorzsa.blogspot.com/2008_09_19_archive.html#8624395316546377675);

Bálint Ágnes: Mazsola (10 mese) (Holnap Kiadó, 2015.);

Bálint Ágnes: Mazsola és Tádé (9 mese) (Holnap Kiadó, 2017.);

Varga Katalin: Gögös Gúnár Gedeon: Vadmalacok (Móra Könyvkiadó 1996);

Arany László: Szép magyar népmesék: Miért haragszik a disznó a kutyára? (Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó, 2008);

Zelk Zoltán: Téli mese (https://reader.dia.hu/document/Zelk_Zoltan-Alszik_a_szel-10489);

András nap - Korcsoport: Középső csoport

Mese: A só	Mesei eszközhasználat	<p>Élőszó</p> <p>Bábok, különböző technikákkal (kesztyű, síkbáb stb.)</p> <p>Jelmezek</p> <p>Meseképek (aktuális meséhez)</p> <p>Köpeny</p> <p>Gyertya</p> <p>Illóolaj</p>
	Ráhangelő rituálék, ötletek	<p>Furulyaszó</p> <p>Élő énekszó</p> <p>IKT eszköz által hallatott zene</p> <p>Mesére hívó mondóka vagy rigmus „Varázsige”</p> <p>Lámpaoltás, gyertyagyújtás</p> <p>Illóolaj használata</p>
	Motiváció	<p>Furulyaszó</p> <p>Élő énekszó</p> <p>IKT eszköz által hallatott zene</p> <p>Mesére hívó mondóka vagy rigmus („Só, bors, fakanál, mese, mese, gyere már!”)</p> <p>Meseköpeny felvétele és a zsebeiben való kutatás</p> <p>Családi fényképek nézegetése, beszélgetés a családtagokról, családban betöltött szerepekről</p> <p>Ízek felismerése becsukott szemmel (édes, sós, keserű, savanyú)</p>
	Előadási módszer	<p>Az óvodapedagógus mesélése eszköz nélkül</p> <p>A gyerekek a mese párbeszédese részeibe bekapcsolódnak és együtt mondjuk interaktív módon és mozgással próbáljuk kifejezni a mondanivalót.</p> <p>A mesét néma játékkal megelevenítjük. Kijelöljük a helyszíneket, meghatározzuk a jeleneteket, sorrendjüket.</p> <p>Egy-egy mesei párbeszéd eljátszása</p>

	<p>Kendőkkel való előadásmód - a szereplők tulajdonságaihoz párosítva a különböző színű kendőket, elbábozzuk, előadjuk a mesét</p> <p>Közösen előadjuk a mesét, úgy, hogy minden gyerek a számára kedves figurát alakítja.</p>
Mese feldolgozási lehetőségei	<p>Az óvodapedagógus mesélése élő szóban</p> <p>„Mimikai Játék”: a mesében megjelenő érzelmek megnevezése és azok kifejezése arcjátékkal (csoportos játék) – tükör segítsége (szomorúság, öröm, boldogság, meglepődöttség, félelem, stb.)</p> <p>„Mimikai játék” 2: párokban állnak a gyermekek és a mimika által egymás érzelmeit kell kitalálni (szabadon választható érzelmek)</p> <p>„Mi hiányzik a meséből?”: az óvodapedagógus, későbbiekben pedig a gyermekek kihagynak részleteket a meséből (pl.....)</p> <p>„Mi változott rajtam?”: a gyerekek behunyják a szemüket és az óvodapedagógus eszközök segítségével változtat a külsején (pl. korona, arcmaszatolás, hajfonat, stb.)</p> <p>„Szeretet-játék”: „Te mit mondanál az édesapádnak? Úgy szeretlek, mint...”</p> <p>„Párosító játék”: A mesei szereplők, illetve eszközök párosítása képeken (zenei jel használata) pl. öregkirály-terített asztal, legkisebb királylány-só, középső királylány- búza, stb.</p> <p>„Te mit tennél? játék”: „Hogyan változtatnád meg a cselekedeteket? Pl. az öregkirály vagy a legkisebb királylány, stb.</p>
Levezető rituálék	<p>Furulyaszó</p> <p>Élő énekszó</p> <p>IKT eszköz által hallatott zene</p> <p>Mesétől búcsúzó mondóka vagy rigmus („Só, bors, fakanál, búcsúzik a mese már!”)</p> <p>„Varázsigé”</p> <p>Lámpagyújtás, gyertyaoltás</p>
Játékba átvezetés	<p>Jelmezek lehetőségének felkínálása</p> <p>Kastély építése a szőnyegen</p> <p>Cipósütés- sóval, só nélkül</p> <p>Fonalbáb készítése, gombolyítás, fűzés, kötözés, fonás</p>

	Munkaforma	kötetlen
	Szervezeti formák	csoporthos mikro-csoportos egyéni
	Komplexitás egyéb tevékenységi területekkel	Mozgás Ének-zene, gyermektánc KVTM- matematika KVTM- környezet Rajzolás, festés, mintázás

Cél- és feladatrendszer:

- ismeretanyag-bővítés, figyelemfejlesztés, belső képi világ fejlesztése élmény-nyújtó előadással
- anyanyelvi kulturáltság fejlesztése a népmesei nyelvezet megismerésével, szókincs-bővítés
- verbalizmus fejlesztése párbeszéddel
- szövegértés elősegítése szemléltetéssel kísért szövegmondással
- nonverbális kommunikáció fejlesztése gesztusok és mimika által
- figyelem fejlesztése, szándékos figyelem fenntartása

Kiemelt fejlesztési terület:

- a személyiségfejlődés, önértékelés, önbecsülés, önismeret lehetőségének fejlesztése a mesei feldolgozásokon keresztül, dramatikus játékokkal
- a hagyományok ápolása a mesei tartalmakkal, feldolgozással, eszközökkel
- egymás elfogadása, tiszteletre, türelemre nevelés, az önkontrol fejlesztése

Módszerek, eszközök:

- magyarázat, ismétlés, élmény-nyújtás, bemutatás, szemléltetés, megfigyelés, beszélgetés, dicséret, motiváció

Megjegyzés, egyéb tevékenységek: A mese ismétlése más formában, más komplex tevékenységekkel egy-két héten át délelőtt, majd később időnként visszatérően a pihenőidőben, vagy egyéb szituációs helyzetben.

Meseajánló irodalmi gyűjtés – Középső csoport:

A kisgömböc (Magyar Népmesék, Libri Kiadó 2014);

A három kívánság (Arany László: Icinke-Picinke);

A három selyp lány (Arany László: Icinke-Picinke);

Icinke-Picinke: A só (Móra Könyvkiadó, 2011);
A ló, a disznó, a farkas, az őz meg a kiskakas (Kedvenc állatmesék (STB könyvek,
Könyvkiadó kft, 2011);
A szárnyas malac (<http://mesemalom.hu/mese/a-szarnyas-malac-7>);
A kolbász, a béka és az egér (Kovács Ágnes: Icinke-Picinke, 2011);
Pirosmalac (<https://www.nepmese.hu/mesetar/mesek/pirosmalac>);

Móra Ferenc: Gergő juhász kanala (Parlando kiadó 2009);
Bálint Ágnes: Mazsola (10 mese) (Holnap Kiadó, 2015.);
Bálint Ágnes: Mazsola és Tádé (9 mese) (Holnap Kiadó, 2017.);
Kóka Rozália: Mesemondó gyerekek könyve: Katyika és Matyika (Fekete Sas Kiadó 2009)
Vas Laci (magyar népmese - Bajzáth Mária);
Magyar Népmesék: A selyemrét és más mesék: A selyemrét (Alexandra kiadó 2014);
Kóka Rozália: Mesemondó gyerekek könyve: Ostoba legény (Fekete Sas Kiadó 2009);

András nap - Korcsoport: Nagycsoport

Mese: Pirosmalac	Mesei eszközhasználat	<p>Élőszó</p> <p>Bábok, különböző technikákkal (kesztyű, síkbáb stb.)</p> <p>Jelmezek</p> <p>Meseképek (aktuális meséhez)</p> <p>Gyertya</p> <p>Kalap</p> <p>Köpeny</p> <p>Mesedunyha</p> <p>Mesepárna</p> <p>Mesebőrönd</p> <p>Mesetarisznya</p> <p>Mesekendő</p>
	Ráhangoló rituálék, ötletek	<p>Furulyaszó</p> <p>Élő énekszó</p> <p>IKT eszköz által hallatott zene</p> <p>Mesére hívó mondóka vagy rigmus</p> <p>„Varázsige”</p> <p>Lámpaoltás, gyertyagyújtás</p> <p>Illóolaj használata</p>
	Motiváció	<p>Furulyaszó</p> <p>Élő énekszó</p> <p>IKT eszköz által hallatott zene</p> <p>Mesére hívó mondóka vagy rigmus</p> <p>Mintázásból való meseindítás</p> <p>Tanyaépítésből indítás</p> <p>Kukoricamorzsolásból meseindítás</p>
	Előadási módszer	<p>Az óvodapedagógus mesélése eszköz nélkül</p> <p>Az óvodapedagógus előadása egy, két bábbal (pozitív-negatív hős megjelenítésével)</p>

		<p>A gyerekek a mese párbeszédese részeibe bekapcsolódnak és együtt mondjuk interaktív módon, és mozgással próbáljuk kifejezni a mondanivalót.</p> <p>A mesét néma játékkal megelevenítjük. Kijelöljük a helyszíneket, meghatározzuk a jeleneteket, sorrendjüket.</p> <p>A néma játékot zenei és látványelemekkel gazdagítjuk.</p> <p>A mese szereplőit kiválasztjuk, és egy köztük lévő párbeszédet játszunk el.</p> <p>Közösen előadjuk a mesét, úgy, hogy minden gyerek a számára kedves figurát alakítja.</p>
	<p>Mese feldolgozási lehetőségei</p>	<p>Az óvodapedagógus mesélése élő szóban</p> <p>„Ki vagyok én?": kártyákon a mese szereplői (Pirosmalac, asszony, szomszédfiú, tanító), ezeket a kártyákat fejdíszre helyezem és úgy teszem egy-egy gyerek fejére, hogy akire kerül, ne láthassa meg a képet. Ki kell találniuk, hogy kik ők. A többiek egy-egy tulajdonságot mondanak a szereplőről a mese alapján.</p> <p>„Most mutasd meg”: A kártyán szereplő mesei alak mozgással történő bemutatása a többi gyerek számára.</p> <p>„Forró szék játék”: a kör közepére ültetünk egy gyermeket egy székre, aki beöltözik egy szereplőnek a meséből (Pirosmalac-széplány, szomszédfiú, Pirosmalac anyja, szomszéd fiú szülei) és tőle bármit lehet kérdezni... pl.: Hogyan, mit tett volna másként? Mit érzett akkor..., stb.</p> <p>„Érintő játék”: zenére mozognak és a zene leállításánál összeérintik pl vállukat, tenyerüket, hátukat, fejüket, stb.</p> <p>„Vakvezető” az erdőben: zenére a párok egyik tagja becsukja a szemét, a másik vezeti, úgy, hogy ne érjenek semmihez, senkihez (a párok a Pirosmalac és a szomszédfiú), majd párcsere.</p> <p>„Mire gondoltál?": a szőnyegen ülve megbeszéljük, hogy ki mit érzett, amikor vezető volt (szomszéd fiú), vagy amikor vezették (Pirosmalac)</p> <p>„Te vagy a postás”: az óvodapedagógus a mese hívó szavait pl. Pirosmalac, iskola, szomszédfiú, asszony, szégyen...stb. egy gyermek fülébe súgja, majd egymás után lánc formában tovább súgják.</p> <p>„Hazudós mese”: a mesélés közben néhány történetet, szereplőt megváltoztatunk. Előre megbeszélte jellel a gyermekek jelzik, hogy igaz vagy hamis az állítás. (pl. „A boszorkány átváltoztatta a Pirosmalacot”)</p> <p>„Folytasd a mesét”: meselánc</p>

Levezető rituálék	<p>Furulyaszó</p> <p>Élő énekszó</p> <p>IKT eszköz által hallatott zene</p> <p>Mesétől búcsúzó mondóka vagy rigmus</p> <p>„Varázsige”</p> <p>Lámpa kapcsolás, gyertya elfújása</p> <p>Mesebőrönd bezárása</p> <p>Mesedunyha közös összehajtása</p>
Játékba átvezetés	<p>Bábkészítés</p> <p>Festés</p> <p>Erdei út tervezése, térképkészítés (síkban 3D-ben)</p> <p>Lakodalmi ebédfőzés a babakonyhában</p> <p>Erdei labirintus fakockákból a szőnyegen</p> <p>Ruhatervezés textil használatával papíron, ill. a gyermekek magukra öltve használják a textiliát</p>
Munkaforma Szervezeti forma	<p>kötetlen</p> <p>csoportos</p> <p>mikro-csoportos</p> <p>egyéni</p>
Komplexitás egyéb tevékenységi területekkel	<p>Mozgás</p> <p>Ének-zene, gyermektánc</p> <p>KVTM- matematika</p> <p>Rajzolás, festés, mintázás</p>

Cél- és feladatrendszer:

- esztétikai nevelés – élményszerű előadással, illusztrációval, bábbal
- verbalizmus fejlesztése párbeszéddel
- szövegértés elősegítése szemléltetéssel kísért szövegmondással
- nonverbális kommunikáció fejlesztése gesztusok és mimika által
- anyanyelvi nevelés: passzív szókincs bővítése
- figyelem fejlesztése, szándékos figyelem fenntartása

Kiemelt fejlesztési terület:

- emlékezet: auditív memória fejlesztése
- kognitív képességek mozgósítása mesehallgatás közben végzett gondolkodással, összehasonlításokkal, analízis- szintézis

- közösségi nevelés: egymásra való odafigyeléssel, együtt-cselekvéssel

Módszerek, eszközök:

- bemutatás, szemléltetés, előadás, megfigyelés, beszélgetés, dicséret, motiváció

Megjegyzés, egyéb tevékenységek: A mese ismétlése más formában, más komplex tevékenységekkel egy-két héten át délelőtt, majd később időnként visszatérően a pihenőidőben, vagy egyéb szituációs helyzetben.

Meseajánló irodalmi gyűjtés – Nagycsoport:

Pirosmalac (népmese) (<https://www.nepmese.hu/mesetar/mesek/pirosmalac>);

A kiskondás (Illyés Gyula: Hetvenhét magyar népmese);

A malacon nyert királylány (Illyés Gyula: hetvenhét magyar népmese);

Móra Ferenc: Gergő juhász kanala (Parlando kiadó 2009);

Az ezüstló (Czárán Eszter: Világnak virága, Szerzői válogatás, 2005);

Szent András Apostol története

(http://www.bmnsh.hu/index.php?option=com_content&task=view&id=1039&Itemid=1);

Feketeország (Benedek Elek);

Tündér Erzsébet (<http://roland-toys.eu/brosuri/81.pdf>);

A rózsát nevető királykisasszony (<https://www.nepmese.hu/mesetar/mesek/varazs-mesek/a-rozsat-neveto-kiralykisasszony>);

Bálint Ágnes: Mazsola és Tádé (9 mese) (Holnap Kiadó, 2017.);

Bálint Ágnes: Mazsola (10 mese) (Holnap Kiadó, 2015.);

Bukovinai székely népmesék: Az eltáncolt papucsok (Móra Ferenc Könyvkiadó 1984);

Benedek Elek: Magyar mese és mondavilág 2. kötet: Az őz hús (Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó 1988);

Boldizsár Ildikó: Mesék a szerelemtől: Az elátkozott királyfi és a hűséges királylány (Kossuth Kladó-Mojzer Kiadó 2019);

Boldizsár Ildikó: Mesék a szerelemtől: Idrisz és Durija (Kossuth Kladó-Mojzer Kiadó 2019);

Boldizsár Ildikó: Mesék a szerelemtől: Az asszony, aki bánatával megindította a köveket (Kossuth Kladó-Mojzer Kiadó 2019);

Az égig érő fa (Illyés Gyula: Hetvenhét magyar népmese);

Kóka Rozália: Mesemondó gyerekek könyve: Ostoba legény (Fekete Sas Kiadó 2009);

Kóka Rozália: Mesemondó gyerekek könyve: Katyika és Matyika (Fekete Sas Kiadó 2009);

A kolbász, a béka és az egér (Kovács Ágnes: Icinke-Picinke, 2011);

Advent - Mikulás - Korcsoport: Kiscsoport
 (választási lehetőségek) - Terv időtartama: kb. 2 hét

Mese: Kiki és a Mikulás	Mesei eszközhasználat	<ul style="list-style-type: none"> - éloszó - opcionálisan: kíváncsi láda, mesetarisznya, mesebőrönd, „csingiling” használata a ráhangolódáshoz, mesegyertya, meseillat, furulyaszó, ujjbáb, kesztyűbáb, kendők, szalagok
	Ráhangoló rituálék, ötletek	<ul style="list-style-type: none"> - Csendgyakorlat: felkészülés és elcsendesedés eszközeként: - „Csingiling” csengő golyó körbeadás először meg szabad rázni, csengetni, másodszor csöndben. - Mesegyertya, meseillat, mesepárna használata. - Furulyaszó - „Szia mese!” Egymás kezét fogva egyre közelebb érve a kör közepéhez, egyre hangosabban, majd kifele haladva halkulva köszöntjük a mesét.
	Motiváció	<ul style="list-style-type: none"> - Rítuselemek, mint motiváció. - Beszélgetés kezdeményezés az adott témában. - Ablakon át leselkedés, látjuk- e már a Mikulást.
	Előadási módszer	<ul style="list-style-type: none"> - Előadás eszköz nélkül, interaktív formában. Egyes részekenél gyermekek megérintése, megszólítása, kérdés-feltevés. - „Mit mondhatott Kiki, szerintetek mitől fél?” - „Mindenki a Mikulásos dalt énekelte résznel – Ti tudjátok már, hogy mit fogtok énekelni a Mikulásnak? Énekeljük el közösen!” - Óvodapedagógus előadása dramatikus elemekkel: sok mozgás, eszközök használata.
	Mese feldolgozási lehetőségei	<ul style="list-style-type: none"> - Érzelem labdák használata: - „Mit érezhetett Kiki?” „Mitől szoktál félni?” - Érzelmek – zenék összekapcsolása először az érzelemlabdák segítségével, később a „Hogy vagy? kártyák” csoportosításával. Elindítok zenéket, melyek vélhetőleg különböző érzelmeket váltanak ki a gyerekekből. Ezekhez hozzárendelünk először egyszerű érzelem labdákat, később a kártyák közül választhatják ki azokat, melyeket az adott zenéhez tudnak kapcsolni. Jó beszélgetés indítóként szolgálhat félelmekről, szorongásról, vágyakról.

		<ul style="list-style-type: none"> - Zoknik díszítése filctollal, textilfilccel - „Jó kívánság” játék. A körben egyvalaki kívánságát súgjuk egymás fülébe, míg körbe nem érünk. Először kisebb csoportokban játszunk. Később, ha jól megy nagyobb csoportokban is lehet. - Érzelemjáték párban: „Hogyan érezhette magát Kiki, amikor...” A párok szemben állnak egymással, a pár egyik tagja megpróbálja eljátszani az adott helyzetet, a pár másik fele pedig őt utánozza. Lehetnek fiú-lány párok, vagy teljesen ellentétes temperamentumú gyermekeket is érdekes párba állítani.
	Levezető rituálék	<ul style="list-style-type: none"> - Mesegyertya elfújása. - Mesepárnák közös elpakolása. - „Viszlát mese!” Egymás kezét fogva egyre közelebb érve a kör közepéhez, egyre hangosabban, majd kifele haladva halkulva köszönünk el a mesétől.
	Játékba átvezetés	<ul style="list-style-type: none"> - Felajánlás: - Zoknik díszítése textilfilccel, közös felfűzés. A zoknikba rajz készítése a Mikulás számára vagy a zoknik felhasználása Adventi kalendáriumként.
	Munkaforma Szervezeti forma	<ul style="list-style-type: none"> - Egyéni, mikro-csoportos, csoportos; - Kötetlen;
	Komplexitás egyéb tevékenységi területekkel	<ul style="list-style-type: none"> - Vizuális tevékenységek, - Ének-zene, - verselés

Cél- és feladatrendszer:

Feladat:

- a mesélés állandó rituális elemeinek gyakoroltatása, a mese keretének megfelelő felépítése
- biztonságot nyújtó, elfogadó légkör kialakítása
- várakozás együttes élményének megteremtése

Cél:

- szorongásoldás
- érzelmek szabad kifejezése
- szokás- és szabályrendszer elmélyítése

- meghitt ünnepi készülődés átélése

Kiemelt fejlesztési terület:

A mese és a hozzá kapcsolódó tevékenységek kiemelten a gyermekek érzelmi intelligenciáját, kifejezőképességét fejleszti. Segít a szorongások, félelmek leküzdésében.

Módszerek, eszközök:

előadás, beszélgetés, magyarázat, kérdésfeltevés, dicséret, folyamatos visszacsatolás, megerősítés, ellenőrzés, motiváció, élmény-nyújtás

Megjegyzés, egyéb tevékenységek:

A mese jó indítója lehet a projektnek kiscsoportban, hiszen a főszereplővel való azonosulás segíthet azoknak a gyermekeknek, akikben félelmek vagy szorongás van a Mikulás érkezésével kapcsolatban. Az érzelemjátékokkal sikeresen oldhatunk.

Meseajánló irodalmi gyűjtés - Kiscsoport:

Miklós püspök legendája (Papp Kornélia:Szajról szájra,kézzől kézre);

Lázár Ervin: A másik Télapó;

Télapó kesztyűje (<https://babahaz.webnode.hu/versek-mondokak-dalok/a2012-2013/a2012-11-ho/a2012-11-27-/telapo-kesztyuje-/>);

A Mikulás zoknija (3-5-8 perces mesék - Mikulásra és karácsonyra - Anne Ameling);

MóraFerenc: Adidergőkirály(http://www.18pedagogia.hu/sites/default/files/node/attachments/mora_a_dedergo_kiraly.pdf);

Télapó és ezüstmackó (Marék Veronika: Télapó és ezüstmackó);

A télapónak ki visz ajándékot? (Pozsár Edit - A télapónak ki visz ajándékot?);

Az elkóborolt szarvas (3-5-8 perces mesék - Mikulásra és karácsonyra - Anne Ameling);

Bajzáth Mária: Adventi népmesék és legendák (Meseközpont Alapítvány, 2016.);

Gáll Viktória Emese: Borsi a hóban;

Különleges Illat (3-5-8 perces mesék - Mikulásra és karácsonyra - Anne Ameling);

A kívánságlista (3-5-8 perces mesék - Mikulásra és karácsonyra - Anne Ameling);

A gyors szánkó (3-5-8 perces mesék - Mikulásra és karácsonyra - Anne Ameling);

Kiki és a Mikulás (3-5-8 perces mesék - Mikulásra és karácsonyra - Anne Ameling);

Téli erdő (3-5-8 perces mesék - Mikulásra és karácsonyra - Anne Ameling);

Cynthia Paterson: A bűvös szán;

Chris Van Allsburg : Mikulás expressz;

Harcos Bálint: Szofi és a Mikulás;

Advent- Mikulás - Korcsoport: Középső csoport

Mese: Petrolay Margit: Sürgős levél	Mesei eszközhasználat	<ul style="list-style-type: none"> - élőszó - opcionálisan: kíváncsi láda, mesetarisznya, mesebőrönd, „csingiling” használata a ráhangolódáshoz, mesegyertya, meseillat, furulyaszó, ujjbáb, kesztyűbáb, kendők, szalagok, jelmezek, kalapok
	Ráhangoló rituálék, ötletek	<ul style="list-style-type: none"> - Csendgyakorlat: felkészülés és elcsendesedés eszközeként: - „Csingiling” csengő golyó körbeadás először meg szabad rázni, csengetni, másodszor csöndben. - Mesegyertya, meseillat, mesepárna használata. - Furulyaszó - „Szia mese!” Egymás kezét fogva egyre közelebb érve a kör közepéhez, egyre hangosabban, majd kifele haladva halkulva köszöntjük a mesét.
	Motiváció	<ul style="list-style-type: none"> - Rítuselemek, mint motiváció. - Az ablakban kihelyezett kosárban gyűjtjük a Mikulásnak szánt leveleket, rajzokat. Ezek nézegetése, vagy a reggeli ideje alatt a kosár kiürítése és erre való csodálkozás” Már biztos a Mikulásnál vannak a leveleink!” - Hangszerrel a szán hangjának utánzása, csengő;
	Előadási módszer	<ul style="list-style-type: none"> - Óvodapedagógus előadása eszközökkel: kendők használata. - rengeteg erdő: zöld és barna kendők. A rengeteg erdő kendőit gyermekek kezébe adom a mesélés során. - Mikulás: piros kendő, cinke: kék, fehér, sárga szalagok nyuszika: szürke kendő, postás bácsi: sötétzöld kendő; - Lacika: egy gyermek, akinek fejére sapkát húzok jelképesen; - Előadás bábokkal, interaktív formában, kérdésfeltevéssel;
	Mese feldolgozási lehetőségei	<ul style="list-style-type: none"> - A Mikulás óvodába vezető útjának lerajzolása. A rajzokból térkép készítése. - A térképpel való játék: Egy-egy gyermek áll a térkép különböző pontjain. A Mikulás (akire piros kendőt kötünk) végig járja a térképet. A gyerekeknek kell a következő ponthoz elvezetni a Mikulást. (irányok gyakorlása, matematikai tartalmak) - a mese eljátszása, dramatizálás, melyhez a mesélés során a kendők kiosztása a motiváció - síkbábok készítése, ezzel való játék

		<ul style="list-style-type: none"> - Csimota bábszínházba rajzok készítése – saját színház létrehozása a szereplőkkel, jelenetekkel - Mese kapcsán beszélgetés a hét napjairól, a hét napjainak megszámlálása
	Levezető rituálék	<ul style="list-style-type: none"> - Mesegyertya elfújása. - Mesepárnák közös elpakolása. - „Hunyd le a szemed és képzelj el, hogy Te mit kívánnál a Mikulástól. Súgd bele a tenyeredbe, mintha a fülébe súgnád!” - „Viszlát mese!” Egymás kezét fogva egyre közelebb érve a kör közepéhez, egyre hangosabban, majd kifelé haladva halkulva köszönünk el a mesétől.
	Játékba átvezetés	<ul style="list-style-type: none"> - Az első mesélés után a rajzok elkészítésének felajánlása. - Építőkből, textíliákból, kartonokból a térkép „vázának” elkészítése.
	Munkaforma Szervezeti forma	<ul style="list-style-type: none"> - Csoportos, mikro-csoportos, egyéni - Kötetlen
	Komplexitás egyéb tevékenységi területekkel	<ul style="list-style-type: none"> - Rajzolás, festés, kézimunka, - KVTM matematikai tartalmak: jobbra, balra, egyenesen („Számoljuk meg mi is a hét napjait...” Ugye milyen nehéz lehetett a Mikulásnak az év összes napját megszámlálni?!)

Cél- és feladatrendszer:

Feladatok:

- Helyes mintaadás, szabályközvetítés
- Előkészítés, szervezés, motivációs bázis kialakítása
- Beszédfejlesztés
- pozitív, elfogadó légkör megteremtése

Célok:

- gyermeki fantázia, kreativitás kibontakozása
- a pozitív, elfogadó légkör segítségével a szorongó, visszahúzódó gyermekek kibontakoztatása. „Nincs rossz megoldás”

Kiemelt fejlesztési terület:

Gyermeki fantázia fejlesztése az egyszerű eszközhasználattal (kendők), helyszínek kitalálásával, megalkotásával.

Módszerek, eszközök:

előadás, beszélgetés, magyarázat, kérdésfeltevés, dicséret, folyamatos visszacsatolás, megerősítés, ellenőrzés, motiváció, élmény-nyújtás

Megjegyzés, egyéb tevékenységek:

A mese feldolgozása az egész projektet átíveli. Egyes elemei komplexen, más tevékenységi formákkal kapcsolódnak. A gyermekek több eszköz segítségével, több napos alkotó tevékenység során hozhatják létre a térkép állomásait. A térképpel való játék több dramatikus elem, matematikai, ének-zenei tartalom megjelenítésére ad lehetőséget.

Meseajánló irodalmi gyűjtés – Középső csoport:

Miklós püspök legendája (Papp Kornélia:Szajról szájra,kézzől kézre);

Advent Angyalai (https://mese.mesepedagogia.hu/2018/12/02/angyalos-mesek-advent-idejen-2018/?fbclid=IwAR0x0h3P3_uIDkZWu-s1ydCiGux5IaeXyv9BAx6O83s1wCDe38_3IIECU-c);

Holle anyó (<https://nepmese.hu/mesetar/mesek/holle-anyo>);

Petrolay Margit: Sürgős levél (<https://mikulascsomag.hu/mikulas-mesek>);

Segítség sok a hó! (<https://mikulasiroda.hu/segitseg-sok-ho-mese-mikulasrol/>);

A kis fa (https://mese.mesepedagogia.hu/2018/12/02/angyalos-mesek-advent-idejen-2018/?fbclid=IwAR0x0h3P3_uIDkZWu-s1ydCiGux5IaeXyv9BAx6O83s1wCDe38_3IIECU-c);

A gazdag csizmadia (Benedek Elek);

Bajzáth Mária: Adventi népmesék és legendák (Meseközpont Alapítvány, 2016.);

Az elkóborolt szarvas (3-5-8 perces mesék - Mikulásra és karácsonyra - Anne Ameling);

A kívánságlista (3-5-8 perces mesék - Mikulásra és karácsonyra - Anne Ameling);

A holló (https://mese.mesepedagogia.hu/2018/12/02/angyalos-mesek-advent-idejen-2018/?fbclid=IwAR0x0h3P3_uIDkZWu-s1ydCiGux5IaeXyv9BAx6O83s1wCDe38_3IIECU-c);

A törpék levele

(<https://drive.google.com/file/d/0Bwp61GKt0r62TE92MWRmdTl5cEE/view>);

Annie M. G. Schmidt: Janó és Janka: Itt a Mikulás! ;

Cynthia Paterson: A bűvös szán;

Advent - Mikulás - Korcsoport: Nagycsoport

Mese: Miklós Püspök legendája

Mesei eszközhasználat	<ul style="list-style-type: none">- Élőszó- Opcionálisan: kíváncsi láda, mesetarisznya, mesebőrönd, „csingiling” használata a ráhangolódáshoz,- mesegyertya,- meseillat,- furulyaszó,- ujjbáb, kesztyűbáb,- kendők, szalagok
Ráhangoló rituálék, ötletek	<ul style="list-style-type: none">- Csendgyakorlat: felkészülés és elcsendesedés eszközöként:- „Csingiling” csengő golyó körbeadás először meg szabad rázni, csengetni, másodszor csöndben.- Mesegyertya, meseillat, mesepárna használata.- Furulyaszó.- Mese köszöntése:- „Szia mese!” Egymás kezét fogva egyre közelebb érve a kör közepéhez, egyre hangosabban, majd kifele haladva halkulva köszöntjük a mesét.
Motivációk	<ul style="list-style-type: none">- Rítuselemek, mint motiváció.- Kíváncsi ládában elrejtett tárgyak: korona, püspök, süveg
Előadási módszerek	<ul style="list-style-type: none">- Az óvodapedagógus előadása a kíváncsi ládában elrejtett eszközökkel, melyeket magára ölt, amikor az adott szereplő beszél. (a király beszédénél a koronát rakja a fejére, Miklós beszédénél pedig a süveget);- Kendők használata (Miklós: piros, Király: sárga... stb);- Bábok használata;
Mesefeldolgozási lehetőségek	<ul style="list-style-type: none">- A mese egyes mozzanatainak eljátszása drámajátékok segítségével:- „Zsák búza” drámajáték: A gyermekek körben állnak nyújtott – feszített testtel. Eljátsszuk,

	<p>hogy zsák búzák vagyunk. A zsák kiszakad és a búzaszemek lassan peregnek ki, ilyen lassan lazítjuk el az egész testünket. A játék jó alkalom a Luca-búzával kapcsolatos ismeretek felelevenítésére.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Miklós püspök kincse drámajáték. Ebben a játékban a király közepén ül, és bekötött szemmel őrzi területét. A játékban kijelölt Miklós püspöknek érméket kell rejtenie a kijelölt területre, úgy, hogy a király ne vegye azt észre. - A mese különböző jeleneteinek megrajzolása, megfestése, papírszínházban való előadása. - Síkbábok készítése kartonból, textíliákból, gombokból, ezekkel való közös előadás; - Dramatizálás;
Levezető rituálék	<ul style="list-style-type: none"> - Mesegyertya elfújása. - Mesepárnák közös elpakolása. - „Szia mese!” Egymás kezét fogva egyre közelebb érve a kör közepéhez, egyre hangosabban, majd kifelé haladva halkulva köszönünk el a mesétől.
Játékba átvezetési lehetőségek	<ul style="list-style-type: none"> - Dramatizáláshoz szükséges anyagok, eszközök felajánlása a szabad játékhoz; - A papírszínház elkészítéséhez szükséges eszközök előkészítése; - A papírszínház keretének felajánlása bábozáshoz, színházkuckó létrehozása a projekt idejére– ehhez minden eszköz elérhetőségének biztosítása;
Munkaformák	<ul style="list-style-type: none"> - Csoportos, - Mikro-csoportos, - Egyéni
Szervezeti forma	<ul style="list-style-type: none"> - Kötetlen;
Komplexitás egyéb tevékenységi területekkel	<ul style="list-style-type: none"> - Vizuális tevékenységek, - Ének-zene, - Külső világ tevékeny megismerése – környezeti tartalom, matematikai tartalmak

Cél- és feladatrendszer:

Feladat:

- pozitív, elfogadó légkör megteremtése
- az önálló kreatív alkotómunkához szükséges összes eszköz elérhetősége
- cselekedtető, munkára ösztönző környezet, hangulat létrehozása

Cél:

- előzetes ismeretek felelevenítése, elmélyítése
- az ünnepi hangulat, a várakozás élményének közös átélése
- a cselekvésen, élményeken alapuló differenciált fejlődés segítése

Kiemelt fejlesztési terület:

- figyelem fejlesztése
- szociális kompetenciák fejlesztése: empátia, türelem, együttműködő képesség
- kreativitás, fantázia

Módszerek, eszközök:

előadás, beszélgetés, magyarázat, kérdésfeltevés, dicséret, folyamatos visszacsatolás, megerősítés, ellenőrzés, motiváció, élmény-nyújtás

Megjegyzés, egyéb tevékenységek:

Fontosnak tartom, hogy a mese köré olyan környezetet építsünk nagycsoportban, mely az alkotásra, a mese újra élésére, újra játszására ösztönzi a gyermekeket. Ezekben nyújt segítséget a színházkuckó kialakítása, a sokféle eszköz felajánlása.

Meseajánló irodalmi gyűjtés – Nagycsoport:

Miklós püspök legendája (Bajzáth M. Adventi népmesék és legendák);

Miklós püspök legendája (Papp Kornélia:Szajról szájra,kézzől kézre);

Holle anyó <https://nepmese.hu/mesetar/mesek/holle-anyo>);

Gimesi Dóra: A tündér csizmája;

Mennei jó és pokoli rossz (https://mese.mesepedagogia.hu/2018/12/02/angyalos-mesek-advent-idejen-2018/?fbclid=IwAR0x0h3P3_uIDkZWu-s1ydCiGux5IaeXyv9BAx6O83s1wCDe38_3lIECU-c);

Mikulás kesztyűje

(https://bocimaci.blog.hu/2015/11/22/kedves_telapos_mesek_dalok_versek_kicsiknek);

Emese álma (Wass Albert -

https://alfahir.hu/magyar_mond%C3%A1k_emese_%C3%A1lma-20110126);

A csodaszarvas (<https://www.nepmese.hu/index.php/mesetar/mesemondo/benedek-elek/a-csodaszarvas>);

[A csodaszánkó;](#)

Fehérlófia (<https://olvasnijo.hu/olvasni.php3?tipus=olv&id=149>);

Andersen: A hókirálynő;

Bajzáth Mária: Adventi népmesék és legendák (Meseközpont Alapítvány, 2016.);

Berg Judit: Rumini Zúzmaragyarmaton (Pozsonyi Pagony kft.2017.);

Advent - Karácsony - Korcsoport: Kiscsoport

(választási lehetőségek) - Terv időtartama: kb. 2 hét

Mese: A kis fa (Bajzátth Mária gyűjtése)	Mesei eszközhasználat	<ul style="list-style-type: none"> - élszó - opcionálisan: kíváncsi láda mesetarisznya mesebőrönd „csingiling” használata a ráhangolódáshoz mesegyertya meseillat furulyaszó ujjbáb kesztyűbáb kendők szalagok
	Ráhangoló rituálék, ötletek	<ul style="list-style-type: none"> - Csendgyakorlat: felkészülés és elcsendesedés eszközeként: - „Csingiling” csengő golyó körbeadás először meg szabad rázni, csengetni, másodszor csöndben. - Mesegyertya, meseillat, mesepárna használata. - Furulyaszó - „Szia mese!” Egymás kezét fogva egyre közelebb érve a kör közepéhez, egyre hangosabban, majd kifele haladva halkulva köszöntjük a mesét.
	Motiváció	<ul style="list-style-type: none"> - Rítuselemek, mint motiváció. - Levendula Kincses ládában a mesére utaló jelek elrejtése - meséhez kapcsolódó képek nézegetése
	Előadási módszer	<ul style="list-style-type: none"> - Óvodapedagógus mesélése eszközök nélkül, a gyermekek figyelmének felhívása csupán a gazdag, kifejező mimikával és gesztusokkal - Mesélés interaktív módon, a gyerekek bevonásával pl adott résznél: Mit kívánhatott? Mi szeretne lenni? Mit csinálhatott belőle az asztalos? (Ki az az asztalos?) A mese drámai előadása. Fontos részeknél, teátrális előadásmód, mozgással.

		<ul style="list-style-type: none"> - Mesélés bábok és kendők segítségével (kis fa, csillag, favágó, asztalos, angyalok)
	Mese feldolgozási lehetőségei	<ul style="list-style-type: none"> - Asszociációs játék: Körbe adunk egy tárgyat, például egy egyszerű kendőt, és mindenki egyformán kezdi a mondatot: „Ez a kendő, nem kendő... hanem...” Elmondjuk sorban, hogy mi minden lehet még az adott tárgy, ezt meg is mutatjuk. - Mi lett a kis fából? Mindenkinek keresnie kell a csoportszobában egy tárgyat, ami a mesében szereplő kis fából készülhetett volna. Ezt a tárgyat bemutatja. - Egy sarok kialakítása a csoportszobában jászolnak, és ennek a berendezése közösen, mely egyben az alkotómunkák kiállítása is.
	Levezető rituálék	<ul style="list-style-type: none"> - Mesegyertya elfújása. - Meseárnák közös elpakolása. <p>„Viszlát mese!” Egymás kezét fogva egyre közelebb érve a kör közepéhez, egyre hangosabban, majd kifelé haladva halkulva köszönünk el a mesétől.</p>
	Játékba átvezetés	<ul style="list-style-type: none"> - a mese feldolgozásához szükséges eszközök felajánlása alkotómunkához - a jászol berendezéséhez szükséges kuckó közös kialakítása - bábok, kendők, bábszínház keret felajánlása a szabad játék során
	Munkaforma	<ul style="list-style-type: none"> - Egyéni, mikro-csoportos, csoportos
	Szervezeti forma	<ul style="list-style-type: none"> - Kötetlen,
	Komplexitás egyéb tevékenységi területekkel	<ul style="list-style-type: none"> - Vizuális tevékenységek - Külső világ tevékeny megismerése – környezeti tartalmak - Ének-zene

Cél- és feladatrendszer:

Feladat:

- a meséléshez kapcsolódó szokások- és szabályok elmélyítése (pl.: nem kötelező részt venni a tevékenységben, de csöndben kell játszani, hogy ne zavarja a többiekét, a mesepárna használata, a gyertya elfújása)
- megfelelő nyugodt, elfogadó légkör kialakítása

Cél:

- a megfelelő szokások és szabályok, illetve a nyugodt légkör megteremtésével ismeretek nyújtása;
- lelki ráhangolás az ünnepre, a várakozás örömteli pillanatainak átélése;

Kiemelt fejlesztési terület:

Figyelem, koncentráció, egymásra való odafigyelés, alkalmazkodás és tolerancia.

Az interaktív mesélés és a hozzá kapcsolt feldolgozási ötletek lehetőséget nyújtanak a gyermekek kreativitásának fejlesztésére és ismereteik bővítésére. (pl. fa, mint anyag – annak felhasználási módjai, Miből készül a papír? – környezetvédelmi tartalmak)

Módszerek, eszközök:

előadás, beszélgetés, magyarázat, kérdésfeltevés, dicséret, folyamatos visszacsatolás, megerősítés, ellenőrzés, motiváció, élmény-nyújtás

Megjegyzés, egyéb tevékenységek: A mese jó indítója lehet az ünnepre várakozásnak kiscsoportban. Többször, pihenő időben is ajánlott az ismétlése.

Meseajánló irodalmi gyűjtés - Kiscsoport:

A tizenkét hónap (Bajzáth Mária - Járom az új váramat);

A kis fa (Bajzáth M. Adventi népmesék és legendák);

A szív igazsága (Bajzáth Mária - Itt vagyok, ragyogok);

Észak hét csillaga (Bajzáth Mária - Itt vagyok, ragyogok);

Téli erdő (3-5-8 perces mesék - Mikulásra és karácsonyra - Anne Ameling);

Moha a jászolban (3-5-8 perces mesék - Mikulásra és karácsonyra - Anne Ameling);

Móra Ferenc: A kíváncsi hópelyhek (<http://operencia.com/mora-ferenc-a-kivancsi-hopelyhek/>);

Linda Jennings: Pásztorok a hegyen

(http://central.budapesti.info/mesebirodalom/karacsonyi_mesekversek.htm);

Andersen: A hóember (<http://mek.oszk.hu/00300/00309/00309.htm#37>);

Marék Veronika: Kipp-Kopp Karácsonya;

A kíváncságlista (3-5-8 perces mesék - Mikulásra és karácsonyra - Anne Ameling);

A gyors szánkó (3-5-8 perces mesék - Mikulásra és karácsonyra - Anne Ameling);

A csodaszánkó (https://www.3szek.ro/load/cikk/36972/dobrentey_ildiko_a_csodaszanko);

Advent - Karácsony - Korcsoport: Középső csoport

Mese: A Holló	Mesei eszközhasználat	<ul style="list-style-type: none"> - élőszó - opcionálisan: kíváncsi láda mesetarisznya mesebőrönd „csingiling” használata a ráhangolódáshoz mesegyertya meseillat furulyaszó ujjbáb kesztyűbáb kendők szalagok
	Ráhangoló rituálék, ötletek	<ul style="list-style-type: none"> - Csendgyakorlat: felkészülés és elcsendesedés eszközeként: - „Csingiling” csengő golyó körbeadás először meg szabad rázni, csengetni, másodsor csöndben. - Mesegyertya, meseillat, mesepárna használata. - Furulyaszó - „Szia mese!” Egymás kezét fogva egyre közelebb érve a kör közepéhez, egyre hangosabban, majd kifele haladva halkulva köszöntjük a mesét.
	Motiváció	<ul style="list-style-type: none"> - Rítuselemek, mint motiváció. - Képek nézegetése a mesében elhangzó madarokról, azok tulajdonságairól - Énekszó - Zenehallgatás, ráhangolódás - Levendula Kincsesládából a mesére utaló tárgyak elrejtése, azokról beszélgetés
	Előadási módszer	<ul style="list-style-type: none"> - az óvodapedagógus előadása eszközök nélkül - előadás néhány eszköz használatával: kendők, bábok - néhány gyermek bevonásával, kendők és bábok kiosztásával
		<ul style="list-style-type: none"> - A mese egyes szereplőinek, vagy jeleneteinek eljátszása némán. (egyvalaki, vagy többen) A többiek feladata kitalálni, hogy kire, vagy a mese melyik részére gondolnak.

<p>Mese feldolgozási lehetőségei</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Párkereső játék: „Keress olyan párt, akivel valamiben nagyon hasonlítotok egymásra!” „Keress olyan párt, akivel valamiben nagyon különböztök egymástól!” Ha egy egy tulajdonság: „Mit gondoltok, ez egy jó, vagy egy rossz tulajdonság?” - Hogy vagyok? játék Egy sorban felállnak a gyerekek a terem valamelyik oldalára. A másik oldalra odahívok egy-egy gyereket, akinek a fülébe súgom, hogy hogyan sétáljon oda a többiekhez. pl: büszkén, boldogan, csalódottan, úgy, hogy valamije fáj, bizonytalan valamiben. A játékban nem csak teljesen pontos válaszokat fogadok el, segíték rávezetéssel. - „Fejezd be a mondatot” játék: „Én azért szeretem a legjobban anyukámat...” „Én akkor voltam nagyon irigy, amikor...” - Mozdulatmemória Mindenki kitalál egy mozdulatot a meséből. Körben állunk, egyvalaki kezd, a következőnek el kell mutogatnia az előtte lévő mozdulatát, majd a sajátját.
<p>Levezető rituálék</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mesegyertya elfújása. - Mesepárnák közös elpakolása. - „Viszlát mese!” Egymás kezét fogva egyre közelebb érve a kör közepéhez, egyre hangosabban, majd kifelé haladva halkulva köszönünk el a mesétől.
<p>Játékba átvezetés</p>	<ul style="list-style-type: none"> - a mese feldolgozásához szükséges eszközök felajánlása alkotómunkához - szabad bábjátékhoz szükséges eszközök előkészítése, ötletnyújtás, külön kuckó biztosítása, ahol a játékot a dráma és bábjáték eszközeivel el tudják játszani
<p>Munkaforma</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Egyéni, mikro-csoportos, csoportos;
<p>Szervezeti forma</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kötetlen

	Komplexitás egyéb tevékenységi területekkel	<ul style="list-style-type: none"> - Vizuális tevékenységek - Ének-zene - Külső világ tevékeny megismerése – környezeti tartalmak, matematikai tartalmak - Mozgás
--	--	---

Cél- és feladatrendszer:

Feladat:

- megfelelő, nyugodt, cselekvésre ösztönző légkör kialakítása
- az eszközök előkészítése, módszertannak megfelelő eszközhasználat megtervezése
- tanulás támogatása

Cél:

- a saját fejlettségi szintnek megfelelő játékba, cselekvésbe ágyazott tanulás megvalósulása
- kognitív képességek fejlesztése komplexen

Kiemelt fejlesztési terület:

Az ünnep hangulatának együttes átélésével a szociális kompetenciák fejlesztése.

Módszerek, eszközök:

előadás, beszélgetés, magyarázat, kérdésfeltevés, dicséret, folyamatos visszacsatolás, megerősítés, ellenőrzés, motiváció, élmény-nyújtás

Megjegyzés, egyéb tevékenységek:

A mese lehetőséget ad arra, hogy szemléltessük a gyerekekkel, hogy mind mások vagyunk. Önmagunk és mások elfogadására, szeretetre tanít.

Meseajánló irodalmi gyűjtés – Középső csoport:

Betlehemi mese (<https://jatsszunk-egyutt.hu/adventi-keszulodes-15-betlehemi-mese/>);

Móra Ferenc: A didergő király;

A tizenkét hónap (Bajzáth Mária - Járom az új váramat);

A boldog ember inge (Bajzáth Mária - Járom az új váramat);

A szegény pásztorfiú ajándéka - szláv legendamese

(<https://mese.mesepedagogia.hu/2015/12/06/advent-2-het/>);

A boldog család (Bajzáth Mária - Járom az új váramat);

A kicsi dió (székely mese) (<http://www.mikulasbirodalom.hu/mese/szekely/kicsidio.htm>);

Fekete István: Betlehem

(http://central.budapesti.info/mesebirodalom/karacsonyi_mesekversek.htm);

Andersen: A fenyőfa;

Móra Ferenc: A szánkó (Czárán Eszter szerk.: Világnak Virága);

Karácsony története gyerekeknek (<https://karacsony.blog/karacsony-tortenete-gyerekeknek/>);

Jókai Mór: A kis király beszélő babája

(http://central.budapesti.info/mesebirodalom/karacsonyi_mesekversek.htm);

Tamási Áron: Karácsonyi pásztorocskák

(http://central.budapesti.info/mesebirodalom/karacsonyi_mesekversek.htm);

A csodálatos karácsonyi meglepetés (3-5-8 perces mesék - Mikulásra és karácsonyra - Anne Ameling);

A fura hóember (3-5-8 perces mesék - Mikulásra és karácsonyra - Anne Ameling);

Sven Nordqvist: Pettson Karácsonya;

Sven Nordqvist: A kobold karácsonyi titka;

A varázsolló (3-5-8 perces mesék - Mikulásra és karácsonyra - Anne Ameling);

Szilveszteri multság a kísértetkastélyban (3-5-8 perces mesék - Mikulásra és karácsonyra - Anne Ameling);

Advent - Karácsony - Korcsoport: Nagycsoport

Mese: Benedek Elek – A három kívánság	Mesei eszközhasználat	<ul style="list-style-type: none"> - Élőszó - Opcionálisan: kíváncsi láda, mesetarisznya, mesebőrönd, „csingiling” használata a ráhangolódáshoz; - mesegyertya - meseillat - furulyaszó - ujjbáb - kesztyűbáb - kendők - szalagok
	Ráhangoló rituálék, ötletek	<ul style="list-style-type: none"> - Csendgyakorlat: felkészülés és elcsendesedés eszközeként: - „Csingiling” csengő golyó körbeadás először meg szabad rázni, csengetni, másodszor csöndben. - Mesegyertya, meseillat, mesepárna használata. - Furulyaszó - „Szia mese!” Egymás kezét fogva egyre közelebb érve a kör közepéhez, egyre hangosabban, majd kifelé haladva halkulva köszöntjük a mesét.
	Motiváció	<ul style="list-style-type: none"> - Rítuselemek, mint motiváció. - Énekszó - Mondóka - Mesetarisznyában, vagy Levendula kincsesládában elrejtett tárgyak - Találós kérdések a mese hívószavaival
	Előadási módszer	<ul style="list-style-type: none"> - Óvodapedagógus előadása eszközök nélkül - Előadás néhány eszköz segítségével (báb, harisnyakolbász) - A mese előadása az óvodapedagógus által, néhány gyermek/ szereplő bevonásával - Óvodapedagógus élőszavas előadása, melybe a gyerekek mozgással kapcsolódnak be - Egy-egy jelenet megjelenítése a gyermekek előadásában

<p>Mese feldolgozási lehetőségei</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ki vagyok én? Egy-egy gyermek kap egy képet a mese egyik szereplőjéről. Körbe kell írnia a többieknek úgy, hogy a nevét nem mondhatja ki. - Ennek a játéknak a másik verziója, hogy csak mutogatni lehet. Itt akár lehet a feladvány egy-egy jelenete a mesének. - Meselánc: Az óvodapedagógus elmondja a mese első néhány mondatát, majd sorban folytatják a gyermekek. Lehetséges megkötés, hogy történetű maradjon, azonban át is írhatjuk a mesét. (Mi lett volna, ha nem rőfös kolbászt kíván az ember?) - A dramatizálás előkészítése: a mesében egy-egy kiragadott jelenet érzelmi világának, jeleneteinek eljátszása: pl: Amikor az ember kihúzza az aranyos kocsit a sárból, amikor meglátja a rőfös kolbászt, amikor az asszony felpattant és lármázni kezdett, amikor az ember megijedt, hogy mi nőtt az orrára - A mese főbb jeleneteinek megrajzolása. - A rajzok felhasználása Csimota bábszínház fa keretében. - Az óvodapedagógus zenéket, hangeffekteket játszik le, melyhez egy adott jelenetet párosítunk. (a rajzok segítséget nyújtanak.) Ezeket a jeleneteket el is játsszuk a zenéssel, hangeffektek kíséretével. - Dramatizálás
<p>Levezető rituálék</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mesegyertya elfújása. - Mesepárnák közös elpakolása. - „Viszlát mese!” Egymás kezét fogva egyre közelebb érve a kör közepéhez, egyre hangosabban, majd kifelé haladva halkulva köszönünk el a mesétől.
<p>Játékba átvezetés</p>	<ul style="list-style-type: none"> - a mese feldolgozásához szükséges eszközök felajánlása alkotómunkához - szabad bábjátékhoz szükséges eszközök előkészítése, ötletnyújtás, külön kuckó biztosítása, ahol a játékot a dráma és bábjáték eszközeivel el tudják játszani

	Munkaforma	- Egyéni, mikro-csoportos, csoportos;
	Szervezeti forma	- Kötetlen,
	Komplexitás egyéb tevékenységi területekkel	- Vizuális tevékenységek - Külső világ tevékeny megismerése – környezeti, matematikai tartalmak - Ének-zene

Cél- és feladatrendszer:

Feladat:

- megfelelő, nyugodt, cselekvésre ösztönző légkör kialakítása
- figyelem fenntartása az élmény-nyújtással
- kreatív, újító ötletek támogatása, bátorítás

Cél:

- érzelemgazdag kifejezőmód szóban, mozgásban
- figyelem, koncentráció fejlesztése

Kiemelt fejlesztési terület:

Kognitív képességek fejlesztése a mesehallgatás és az egymásra épülő cselekvések által.

Módszerek, eszközök:

előadás, beszélgetés, magyarázat, kérdésfeltevés, dicséret, folyamatos visszacsatolás, megerősítés, ellenőrzés, motiváció, élmény-nyújtás

Megjegyzés, egyéb tevékenységek: A mese lehetőséget ad arra, hogy szemléltessük a gyerekekkel, hogy mind mások vagyunk és sokszor nehéz az egyetértést megtalálni. Önmagunk és mások elfogadására, a szeretetre tanít.

Meseajánló irodalmi gyűjtés – Nagycsoport:

Karácsonyi betlehemes játék (Zsóka szöveggyűjteménye);

A kicsi dió (népmese)(<https://www.nepmese.hu/mesetar/mesek/a-kicsi-dio>);

A jószívű királyfi (Bajzáth M. Adventi népmesék és legendák);
A szállást kereső Mária története (Bajzáth M. Adventi népmesék és legendák);
Móra Ferenc: A didergő király
(http://www.18pedagogia.hu/sites/default/files/node/attachments/mora_a_dedergo_kiraly.pdf)
;
Grimm: Holle anyó (<https://nepmese.hu/mesetar/mesek/holle-anyo>);
Kismadarak karácsonya (Telegdi Ágnes, Őszi-téli ösvényeken);
Megtölteni a termet (Bajzáth M. Adventi népmesék és legendák);
Jégország királya(népmese) (<https://egyszervolt.hu/estimese/jegorszag-kiralya-i-benedek-elek-20191219.html>);
Táltos Jankó (Benedek Elek);
Amikor a három király szem elől vesztette a csillagot (3-5-8 perces mesék - Mikulásra és karácsonyra - Anne Ameling);

Andersen: A fenyőfa;
Andersen: A hóember;
Andersen: A kis gyufaáruslány;
Andersen: A hókirálynő;
Móra Ferenc: Szép Karácsony, szép zöld fája
(http://central.budapesti.info/mesebirodalom/karacsonyi_mesekversek.htm);
Angyalnak lenni nehéz (3-5-8 perces mesék - Mikulásra és karácsonyra - Anne Ameling);
Nem annyira csendes éj (3-5-8 perces mesék - Mikulásra és karácsonyra - Anne Ameling);
A karácsonyi sárkány (3-5-8 perces mesék - Mikulásra és karácsonyra - Anne Ameling);
Tolsztoj: Pánov apó karácsonya;

Farsang, Kiszé - Kiscsoport (3-4 évesek)

(választási lehetőségek) Terv időtartama kb. 4-6 hét

Mese: Vajaspánkó	Mesei eszközhasználat	<ul style="list-style-type: none"> - Élőszó - Énekhang - Ritmushangszer - IKT eszközhasználat, - Mesetarisznya, „varázscsengő”, meseterítő - Fánk (textil) - IKT eszközhasználat, - Meseképek - Bábok, ujjbábok
	Ráhangoló rituálék, ötletek	<ul style="list-style-type: none"> - Ének („Egyszer volt, hol nem volt, egy icipici házikó”) - Zenei anyagválasztás – IKT segítségével - Megterítés meseterítővel, egy tál fánkkal, varázscsengővel; - Montessori: Csendgyakorlatok (Fonalgombolyagba rejtett csengő körbeadása zaj nélkül); - Mesetarisznya elővétele; - Mese köszöntése többször: „Szervusz mese!” (halktól hangosig, körben ülve kéztartás a földről folyamatosan felemelve magastartásig) - Varázscsengő megszólaltatása;
	Motiváció	<ul style="list-style-type: none"> - Elhelyezkedés kényelmesen a szőnyegen; - Ritmushangszer - Fánk előhúzása a mesetarisznyából; - Mondóka („Itt a farsangi fánk zamatos ízével...”); - Fánktészta készítés, dagasztás, pihentetés közben a meséhez irányítás; - Illatvarázs körbeadása a fánk illatával; - Csukott szemmel, kinyújtott tenyérrel ülve, csipet fánkot kapnak, azt megkóstolva – ízfelismerés;
	Előadási módszer	<ul style="list-style-type: none"> - Élőszó - Hangszerkíséret (ritmushangszer) - Énekhang kiegészítéssel

		<ul style="list-style-type: none"> - Gyerekek interaktív bevonása (érintéssel, hangutánzás kérésével) - Bábok, ujjbábok használata - IKT eszközhasználat - Meseképek - Dramatikus elemek bevonása - Befejezés: „Így volt, vége volt, minden szava igaz volt.”
	Mesefeldolgozási lehetőségek	<ul style="list-style-type: none"> - Járás körben feladattal: meseréten járás, mindenki úgy mozog, mint valamelyik meseszereplő (váltogatás). - Mozgásos dramatikus – séta az erdőben, jelre összekuporodnak, fánkká válnak. - Fánk vadászat a csoportban előre elrejtett babzsákokkal; - Mozgásos: Fánkfoglaló játék babzsákkal – futás, jelre egyikre ülés. - „Guruló fánk” – fánkgurítás a meseréten több testrésszel; - „Elbújás” játék: betakarjuk a kezünkkel az arcunkat és amikor kikukucskálunk, valamelyik meseszereplő arckifejezését próbáljuk megmutatni egy-egy meseszituáció felidézésével. - Asszociációs játék: „Ez a fánk, nem fánk, hanem...”;
	Levezető rituálék	<ul style="list-style-type: none"> - Meseterítő, varázscsengő, meseeszközök, mesetarisznya összeszedése; - Elköszönés a mesétől többször:”-Viszlát mese!” (hangostól halkig, körben állva, magas kartartásból, leguggolva, a földet megérintve).
	Játékba átvezetés	<ul style="list-style-type: none"> - Bábozási lehetőség felkínálása paravánnal, a mesében szereplő bábokkal; - Textilfánkokkal játékindítás a babakonyhában; - Asztalnál: Fánkfogó társasjáték kínálása; - Fánkok szaggatása a tésztából; - Só-liszt gyurmából fánk formázás és festés; - Ujjbábok készítése- egyszerű, ujjgyűrűre ragasztott figurák kiszínezett változatának tűzésével; - Arcfestés pár egyszerű vonallal, egy-egy meseszereplő állat jellegzetes vonásait tükrözve; - Mesehelyszín megépítése textíliákkal;
	Munkaforma Szervezeti forma	<ul style="list-style-type: none"> - Csoportos, mikro- csoportos, egyéni; - Kötetlen;

	Komplexitás egyéb tevékenységi területekkel	<ul style="list-style-type: none"> - Ének-zenei neveléssel; - Vizuális, kézműves fejlesztéssel; - Mozgásfejlesztéssel;
--	--	---

Cél- és feladatrendszer:

Emlékezetes, örömteli, felszabadult pillanatok nyújtása a farsangi, vidám időszakban, mely komplex módon ötvözi a mesét dramatikus, vizuális és akusztikus, zenei elemekkel;

- Meseszeretet, másokhoz és a meséhez kapcsolódás öröme, biztonságérzet fejlesztése, szorongásoldás, agressziókezelés, elaborációs hatás fejlesztése, projekció a mozgásban, dramatikus önkifejező játékokban, vizuális alkotásokban;
- Beszédhanghallás, spontán beszédkészség fejlesztése, szókincsbővítés, metanyelvi kommunikáció megéreztetése;
- Fantázia, képzelet, belső képek, asszociációs készség, memória, figyelem fejlesztése;
- Auditív-, vizuális-, taktilis, gusztatórikus percepció, szaglási érzék fejlesztése;
- Téri orientáció, nagymozgások, reflexek, gyorsaság fejlesztése;
- Dramatikus, vizuális önkifejezési lehetőségek megéreztetése, érzelmek differenciálásának tudatosítása;

Kiemelt fejlesztési terület: Anyanyelvi, verbális, irodalmi fejlesztés, élettani, szociális, interperszonális és pszichés személyiségfejlesztés.

Módszerek, eszközök: Szemléltetés, bemutatás, megfigyelés, magyarázat, beszélgetés, közös játéktevékenység, értékelés sok dicsérettel.

Megjegyzés, egyéb tevékenységek: A mese ismétlése más formában, más komplex tevékenységekkel egy-két héten át délelőtt, majd később időnként visszatérően a pihenőidőben, vagy egyéb szituációs helyzetben.

Meseajánló irodalmi gyűjtés - Kiscsoport:

A kiscsömbök (népmese) <https://folyoiratok.oh.gov.hu/mikkamakka/a-kis-gomboc7>

Mese a falánk tyúkocskáról (burmai népmese)

Vajaspánkó (<https://mese.mesepedagogia.hu/2018/01/14/mesek-mondokak-nepdalok-farsang-idejen/>);

Miért rövid a kakas farktolla? (Bajzáth Mária: Járom az új váramat. Kolibri Kiadó.48.oldal)

Miért lett vörös a róka? (Bajzáth Mária: Itt vagyok, ragyogok! Kolibri Kiadó.126. oldal)

Miért fekete a holló? (Bajzáth Mária: Járom az új váramat. Kolibri Kiadó. 50-51. oldal)

A félig nyúzott bakkecske (Arany László: Icinke-Picinke)

Móricz Zsigmond: Állatmesék (Móra, 2015);

Csukás István: A téli tücsök meséi (Könyvmolyképző Kiadó, 2012);

Csukás István: Pom-Pom meséi (Könyvmolyképző Kiadó, 2018);

Fésűs Éva: Pöttömke hóember lesz (<https://jatsszunk-egyutt.hu/harom-farsangi-mese/>);
Irigy Orbán (http://mesemorzsa.blogspot.com/2019_11_01_archive.html)
Fésűs Éva: A korcsolyázó mackó;

Farsang, Kisze - Középső csoport (4-5 évesek)

Mese: A szerencsés János (Grimm)	Mesei eszközhasználat	<ul style="list-style-type: none"> - Élőszó - Énekhang - Furulya - Zenei anyag (IKT) - Kalap, botra kötött tarisznyakendő - Szimbolikus, egyszerű megjelenítése az elcserélt dolgoknak - Meseképek - Meseterítő, varázscsengő, nagyméretű „aranypénz”
	Ráhangoló rituálék, ötletek	<ul style="list-style-type: none"> - Furulyaszó, - Énekhang („Egyszer volt, hol nem volt...”); - Zenei anyagválasztás – IKT segítségével - Megterítés meseterítővel, kalappal, tarisznyás bottal, varázscsengővel, „aranypénzzel”; - Csendgyakorlat: egy tálca pénz körbeadása halkán, csörgésmentesen; - Mesetarisznya elővétele; - Mese köszöntése többször: „Szervusz mese!” (halktól hangosig, körben ülve kéztartás a földről folyamatosan felemelve magastartásig. - Elhelyezkedés kényelmesen a szőnyegen;
	Motiváció	<ul style="list-style-type: none"> - Asszociációs játék: „Ez az aranypénz, nem aranypénz, hanem...”; - Dalosjátékból indítás: („János úr készül...”), a rituálékon át folytatás a meséhez; - Szólas jelentésének megbeszélése: „Vagy élek, vagy halok, szerencsét próbálok”; - Furulyaszó - Énekhang („Én elmentem a vásárba...”); - „Mese, mese, mátká...” mondóka; - Varázscsengő megszólaltatása;
	Előadási módszer	<ul style="list-style-type: none"> - Élőszó, élénk metanyelvi kommunikációval - Ének kiegészítéssel - Hangszerkíséret (furulya) - Gyerekek interaktív bevonása (érintéssel) - Közösen, felváltva a gyerekekkel (párbeszédés jeleneteknél) - Befejezés: „-Itt a vége, fuss el véle, kunkorodj le melléje!”
		<ul style="list-style-type: none"> - Érzékszervfejlesztés – mesébe lépéssel, belső képekre, fantáziára hagyatkozással (meseillat, szín, íz, hang); - „Mesenyelő” vicces játék a meseszereplőkkel: körben állnak a gyerekek, az óvodapedagógus közepén, Ő a „mesenyelő”,

Mese feldolgozási lehetőségei	<p>aki körbejár és lassítva közelít egy-egy gyerekhez. Aki nem tud neki egy szereplőt mondani a meséből, azt megöleli, „elnyeli”, leülteti (mesetarisznyába teszi);</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Aranypénz” játék: pénz körbeadása – „Te, mit vettél volna János helyében?” - „Az állatok haszna” – a mesebeli állatok képeihez gyűjteni kell azokat a kis kártyákat, amelyeket lefordított állapotban kihúztak középről. Rendszerezés. - Meseszöveg fonalgombolyaggal – akinek küldik a gombolyagot, az folytatja a mesét. - Mese dramatizálása mozgással, mesebeli eszközök használatával – óvodapedagógus mesél. - János „szerencséje” – körbeszélgetés arról, hogy ki, mit gondol János és a többi szereplő szerencséjének.
Levezető rituálék	<ul style="list-style-type: none"> - Meseterítő, varázscsengő, meseeszközök, mesetarisznya összeszedése; - Elköszönés a mesétől többször:”-Viszlát mese!” (hangostól halkig, körben állva, magas kartartásból, leguggolva, a földet megérintve).
Játékba átvezetés	<ul style="list-style-type: none"> -Pénzérmegyártás gyurmából, kartonból, aranypapírból; -Meseszereplők síkbábja, ujjbábja megalkotása; -Bábozás lehetőségének biztosítása; - Meseeszközök, kalap, érme felkínálása szerepjátékhoz; -Asztalnál: mesejelenetek képeinek kifestője; - Hengeres, hosszú papírra – kedvenc mesejelenetek, szereplők rajzolása szabadon, a földön. -Mesebeli eszközök rajzaira – kirakó szabadon (asztalközépi gyöngyös, gombos, apró kacatos tartóból);
Munkaforma, Szervezeti forma	<ul style="list-style-type: none"> -Csoportos, mikro- csoportos, egyéni; -Kötetlen;
Komplexitás egyéb tevékenységi területek	<ul style="list-style-type: none"> - Ének-zenei neveléssel; - Vizualis, kézműves fejlesztéssel; - Mozgásfejlesztéssel; - Külső világ tevékeny felismerésével;

Cél- és feladatrendszer: Emlékezetes, örömteli, felszabadult pillanatok nyújtása a farsangi, vidám időszakban, mely komplex módon ötvözi a mesét dramatikus, vizuális és akusztikus, zenei elemekkel;

- Meseszeretet, meséhez kapcsolódás öröme, biztonságérzet fejlesztése, szorongásoldás, agressziókezelés, elaborációs hatás fejlesztése, projekció a mozgásban, dramatikus önkifejező játékokban, vizuális alkotásokban, kooperatív együttműködés fejlesztése;
- Verbalitás, spontán beszédképesség fejlesztése, fogalmazási készség fejlesztése, szókincsbővítés, metanyelvi kommunikáció megérettetése;
- Fantázia, képzelet, belső képek, asszociációs készség, analógiás és logikus gondolkodás, memória, figyelem, türelem fejlesztése;
- Auditív-, vizuális-, taktilis percepció fejlesztése;
- Téri orientáció, nagymozgások, finommotorika, reflexek fejlesztése;
- Dramatikus, vizuális önkifejezési lehetőségek megérettetése, érzések, érzelmek differenciálásának tudatosítása;

Kiemelt fejlesztési terület: Anyanyelvi, verbális, irodalmi fejlesztés, élettani, szociális, interperszonális és pszichés személyiségfejlesztés.

Módszerek, eszközök: Szemléltetés, bemutatás, megfigyelés, magyarázat, beszélgetés, közös játéktevékenység, dramatizálás, ellenőrzés és értékelés sok dicsérettel.

Megjegyzés, egyéb tevékenységek: A mese ismétlése más formában, más komplex tevékenységekkel 2-3 héten át délelőtt, majd később időnként visszatérően a pihenőidőben, vagy egyéb szituációs helyzetben.

Meseajánló irodalmi gyűjtés – Középső csoport:

A telhetetlen kecske (Benedek Elek);

A három kívánság (Benedek Elek) <https://egyszervolt.hu/estimese/benedek-elek-harom-kivansag-20200224.html>

A három selyp lány (Arany László: Icinke-Picinke)

Félsz (<https://www.nepmese.hu/mesetar/mesek/trefas-mesek/felsz/>);

Én biza azért is! (<https://www.nepmese.hu/index.php/mesetar/mesek/trefas-mesek/en-biza-azert-is/>);

Grimm: A szerencsés János (<http://mesebazis.com/szerencses-janos/>);

A nagyotmondó legény (Benedek Elek);

A nagyotmondó legény (Benedek Elek);

A pletykás asszonyok (<https://www.nepmese.hu/index.php/mesetar/mesek/a-pletykas-asszonyok/>);

Hogyan cserélt bőrt a bivaly és a szarvasmarha ? (Bajzáth Mária: Így megyek az iskolába. Kolibri Kiadó.38. oldal)

A banya (<https://www.nepmese.hu/mesetar/mesek/varazs-mesek/a-banya/>);

Ilók és Mihók (Illyés Gyula: Hetvenhét magyar népmese);

Pancimanci (<https://www.nepmese.hu/mesetar/mesek/pancimanci/>)

Grimm: A vitéz szabócska

A medve és a macska(népmese) <https://www.youtube.com/watch?v=8I3JTJMtcko&vl=hu>

Hammas Jutka (Benedek Elek)

A vasorrú bába (Benedek Elek);

Hogyan tanult meg az ember ünnepelni, dalolni és táncolni?

(<https://mese.mesepedagogia.hu/2018/01/14/mesek-mondokak-nepdalok-farsang-idejen/>);

Fésüs Éva: Minibocs (Kairosz Könyvkiadó Kft, 2019);
Csukás István: Pom-Pom meséi (Könyvmolyképző Kiadó, 2018);

Farsang, Kisze - Nagycsoport (5-7 évesek)

Mese: Hammas Jutka (Benedek Elek)	Mesei eszközhasználat	<ul style="list-style-type: none"> - Élőszó - Énekhang - Ritmushangszer - Zenei anyag (IKT) - Vizuális eszközök, technikák; - Meseképek - Szimbolikus tárgyak - Fonalak, körmöcskék és botok - Meseterítő, varázscsengő, lámpás, rokka
	Ráhangoló rituálék, ötletek	<ul style="list-style-type: none"> - Énekhang - Zenei anyagválasztás – IKT segítségével - Megterítés meseterítővel, rokkával, varázscsengővel, lámpás meggyújtása; - Montessori: Csendgyakorlatok – 2 db csörgődob indítása ellentétesen a körben, zajmentesen; - Mesetarisznya elővétele; - Mese köszöntése többször: „Szervusz mese!” (halktól hangosig, körben ülve kéztartás a földről folyamatosan felemelve magastartásig. - Elhelyezkedés kényelmesen a szőnyegen;
	Motiváció	<ul style="list-style-type: none"> - Találós kérdés:” Sző, fon, nem takács, mi az?” - Zenei válogatás IKT használatával - Ének („Virágos kenderem, kiázott a tóba...”) - Varázscsengő megszólaltatása; - Szólások, közmondások megbeszélése a lustaságról: „Nem akarásnak, nyögés a vége.” - Dalosjáték közös játékból indítás:”Teríti a lány a vásznat...” - Néptáncból indítás a választott rituálékon át a meséig; - Meseképek - A farsangi időszakban: „Fonó” kialakítása, ami a mesemondás színhelye, körmöcske, pókháló, guzsaly készítése formációiból, a választott rituálékon át meseindítás;
	Előadási módszer	<ul style="list-style-type: none"> - Élőszó - Énekhang kiegészítéssel - Ritmus hangszeres kiegészítéssel - Zenei aláfestéssel (IKT) - Meseelőadás meseképekkel; - Gyerekek interaktív bevonása (metanyelvi kommunikációval, hasonlatok használatával)

		<ul style="list-style-type: none"> - Befejezés: „-Itt a vége, fuss el véle, kunkorodj le melléje!”
	Mese feldolgozási lehetőségei	<ul style="list-style-type: none"> - Szereplők érzelmi arckifejezése – eltakarásból hirtelen kimerevítve; - Akusztikus játék: Meseszereplők bemutatkozása – választott hangkeltő eszközzel; - Akusztikus játék: Meseszituációk felidézésével – közös hang, zörej, ritmus megtalálása; - Intuíciófejlesztő játék: egy kosár színes gyapjú körbeadásából, egy szín választása – „Ilyen színűnek éreztem azt a mesei helyszínt, mert...” - Részletképek- egészhez igazítása gyurma ragasztóval a meseképeknél (páros feladat); - Intuíciós játék: Mesekártyákkal (meseszereplők, meseshírhelyek, tárgyak a meséből) beleéléssel: „Azért tetszett ez a mesehős, mert...”, „Azért volt jó ez a helyszín, mert...”, „Azért volt hasznos ez a tárgy, mert...”; - „Találd ki!” játék: két gyermek némajátéka egy meserészletről, a többiek számára, többször egymás után; - Csapatjáték – Meseképekkel: egy-egy képi mesejelenetről a csapatok mesélnek. - „Melyik mesehős vagy?” játék: egy gyermek kimegy, addig a többiek megbeszélik, hogy melyik mesehős tulajdonságairól fognak beszélni, ha a visszajött gyermek kérdez. - Mese befejezése másként – rajzban, alkotásban; - Kedvenc mesejelenet, vagy kedvenc szereplő megrajzolása porpasztellel, vagy megfestése temperával; - „A királyfi vára” – közös festés; - Meseszöveg fonalgurítással; - Mese dramatizálása jelmezekkel, szövegekkel;
	Levezető rituálék	<ul style="list-style-type: none"> - Meseterítő, varázscsengő, meseeszközök, mesetarisznya összeszedése, lámpás elfújása; - Elköszönés a mesétől többször: ”-Viszlát mese!” (hangostól halkig, körben állva, magas kartartásból, leguggolva, a földet megérintve).
	Játékba átvezetés	<ul style="list-style-type: none"> - Meseszereplők jelmezeinek felkínálása; - Mesei helyszín kialakítása térrendezéssel, textilekkel; - Meseszereplők síkbábjaik megalkotása; - Bábozás lehetőségének biztosítása; - Körmöske, guzsaly, pókháló szöveg-fonás továbbra is; - Szabadjáték a mesekártyákkal, meseképekkel;

	Munkaformák	-Csoportos, mikro- csoportos, egyéni;
	Szervezeti forma	-Kötetlen;
	Komplexitás egyéb tevékenységi területekkel	<ul style="list-style-type: none"> - Ének-zenei neveléssel; - Vizuális, kézműves fejlesztéssel; - Mozgásfejlesztéssel; - Külső világ tevékeny felismerésével;

Cél- és feladatrendszer: Emlékezetes, élménydús, felszabadult pillanatok nyújtása a farsangi, vidám időszakban, mely komplex módon ötvözi a mesét dramatikus, vizuális és akusztikus, zenei önkifejező elemekkel;

- Irodalom szeretethez, farsangi vidámsághoz kapcsolódás öröme, elaborációs hatás fejlesztése, projekció a mozgásban, dramatikus és akusztikus önkifejező játékokban, vizuális alkotásokban, kooperatív együttműködés fejlesztése;
- Verbalitás, spontán beszédképesség fejlesztése, önkifejező kommunikáció, fogalmazási készség fejlesztése, szókincs bővítés, metanyelvi kommunikáció fejlesztése;
- Fantázia, képzelet, belső képek, asszociációs készség, analógiás és logikus gondolkodás, memória, figyelem, türelem fejlesztése;
- Auditív-, vizuális-, taktilis percepció fejlesztése;
- Téri orientáció, nagymozgások, finommotorika, reflexek fejlesztése;
- Dramatikus, vizuális, zenei önkifejezési lehetőségek megérettetése, érzések, érzelmek differenciálásának tudatosítása;

Kiemelt fejlesztési terület: Anyanyelvi, verbális, irodalmi fejlesztés, élettani, szociális, interperszonális és pszichés személyiségfejlesztés.

Módszerek, eszközök: Szemléltetés, bemutatás, megfigyelés, magyarázat, beszélgetés, közös játéktevékenység, gyakorlás, dramatizálás, ellenőrzés és értékelés.

Megjegyzés, egyéb tevékenységek: A mese ismétlése más formában, más komplex tevékenységekkel 2-3 héten át délelőtt, majd később időnként visszatérően a pihenőidőben, vagy egyéb szituációs helyzetben.

Meseajánló irodalmi gyűjtés – Nagycsoport:

A csúnya királyfi és a szép királykisasszony (Benedek Elek)
Pancimanci (<https://www.nepmese.hu/mesetar/mesek/pancimanci>)
A soknevű királyfi (népmese - Czárán Eszter szerk.: Világnak Virága);
Andersen: A császár új ruhája;
Grimm: Az aranymadár;
Grimm: Szamárbőr királyfi;
A vasorrú bába (Benedek Elek);

Hogyan tanult meg az ember ünnepelni és táncolni (Bajzáth M.: Adventi népmesék és legendák);
A vasorrú bába (Benedek Elek);

Az ördög hídjá (Benedek Elek);

A papucsszaggató királykisasszonyok (népmese - Czárán Eszter szerk.: Világnak Virága);

Grimm: Csipkerózsika (https://www.grimmstories.com/hu/grimm_mesek/csipkerozsika);

Gyöngyike (Benedek Elek);

Csukás István: Süsü, a sárkány (Gesta Könyvkiadó, 2003);

Baum: Óz, a nagy varázsló (<https://mek.oszk.hu/00300/00327/00327.htm>);

Berg Judit: Lenge mesék állatai (Teknős könyvek, 2019.);

Bodó Béla: Brumi, mint detektív (Holnap Kiadó, 2006.);